

**О П Ш Т И У С Л О В И**  
**ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ЛИЦА**  
**ОД ПОСЛЕДИЦИ НА НЕСРЕКЕН СЛУЧАЈ (НЕЗГОДА)**

-Пречистен текст-

**Член 1 - ОПШТИ ОДРЕДБИ**

(1) Овие Општи услови за осигурување на лица од последици на несрекен случај (незгода) - (во понатамошен текст:Услови) се составен дел на договорот за осигурување на лица од последици на несрекен случај што договаработ на осигурувањето ќе го склучи со Акционерското друштво за осигурување Еуролинк - Скопје (во понатамошен текст: Осигурувач).

За сите права и обврски на договорните страни како и на трети лица, што произлегуваат од договорот за осигурување, кои не се регулирани со конкретниот договор и овие општи услови, се применуваат одредбите на Законот за облигациони односи.

(2) Овие Општи услови не се применуваат на договорите за осигурување на лица од последици на несрекен случај за кои се предвидени Посебни услови.

(3) Со овие услови се регулираат односите помеѓу договаработ на осигурувањето и осигурувачот по договорените облици на осигурување за во случај на:

- смрт од последици на несрекен случај,
- траен инвалидитет (инвалидитет) од последици на несрекен случај,
- повремена неспособност за работа (дневен надомест)
- влошено здравје кое бара лекарска помош (трошоци за лекување),

Останати договорени случаи се регулирани со посебни и дополнителни услови.

(4) Пооделни изрази во овие услови значат:

- **Понудувач** - лице кое сака да склучи осигурување и за таа цел поднесува писмена или усмена понуда на осигурувачот;
- **Договарач** - физичко лице или правно лице кое ќе склучи со осигурувачот договор за осигурување;
- **Осигуреник** - лице од чија смрт, траен инвалидитет (инвалидитет) или нарушување на здравјето зависи исплатата на осигурената сума односно надоместот;
- **Корисник** - лице на кое се врши исплата на осигурената сума односно надомест
- **Полиса** - исправа за склучениот договор за осигурување;
- **Осигурена сума** - највисок износ до кој осигурувачот е во обврска;
- **Премија** - износ кој договаработ е должен да го плаќа на осигурувачот по договорот за осигурување;
- **Листа на покритие** - привремен доказ за склученото осигурување кој ги содржи суштествените состојки на договорот за осигурување.

**Член 2 - СКЛУЧУВАЊЕ НА ДОГОВОР ЗА ОСИГУРУВАЊЕ**

(1) Договор за осигурување се склучува врз основа на усмена или писмена понуда.

(2) Осигурувачот може претходно да побара писмена понуда од договаработ на посебен образец.

(3) Ако осигурувачот не ја прифати писмената понуда должен е во рок од осум дена од денот на нејзиниот прием писмено да го извести понудувачот за тоа,а ако е потребен лекарски преглед во рок од 30 дена.

(4) Ако осигурувачот не ја одбил понудата која не отстапува од условите по кои се врши осигурувањето, ќе се смета осигурувањето за склучено од денот кога понудата пристигнала кај осигурувачот.

**ТАБЕЛА ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА ПРОЦЕНТ НА ТРАЕН ИНВАЛИДИТЕТ КАКО ПОСЛЕДИЦА НА  
НЕСРЕКЕН СЛУЧАЈ (НЕЗГОДА)**

(5) Ако осигурувачот ја прифатил понудата само под посебни услови осигурувањето е склучено од денот кога договаработ се согласил на изменетите услови.

(6) Се смета дека понудувачот се откажал од склучување договор ако на изменетите услови не се согласил во рок од осум дена од денот на приемот на препорачаното известување од осигурувачот.

(7) Договорот за осигурување е склучен кога договаработ и осигурувачот ќе ја потпишат полисата за осигурување или листата на покритие.

**Член 3 - ФОРМА НА ДОГОВОРОТ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ**

(1) Договорот за осигурување и сите додатоци на договорот важат само ако се склучени во писмена форма.

(2) Сите побарувања и изјави се благовремени ако се поднесени во рокот предвиден во овие Услови. Како ден на прием се смета денот на предавањето во пошта, како препорачани пратки.

**Член 4 - СПОСОБНОСТ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ**

(1) По правило можат да се осигуруваат лица од 14 до 75 години живот. Лица помлади од 14 и постари од 75 години можат да бидат осигурени по посебни или дополнителни услови.

(2) Лица чија општа работна способност е намалена поради некоја потешка болест или потешки телесни мани или недостатоци се осигуруваат со наплата на зголемена премија во смисла на член 9 став (4) од овие Услови.

(3) Лица кои се потполно лишени од деловна способност во секој случај се исклучени од осигурување освен ако со закон не е поинаку договорено.

**Член 5 - ПОИМ ЗА НЕСРЕКЕН СЛУЧАЈ**

(1) Како несрекен случај во смисла на овие Услови се смета секој ненадеен и од волјата на осигуреникот независен настан кој дејствувајќи од надвор и нагло врз телото на осигуреникот, има за последица негова смрт, целосен или делумен инвалидитет, преодна неспособност за работа или нарушување на здравјето кое бара лекарска помош.

(2) Во смисла на претходниот став се сметаат како несрекен случај особено следните настани: газење, судрување, удар со некаков предмет или на некаков предмет, удар на електрична струја или гром, паѓање, лизнување, уривање, ранување со оружје, со разни други предмети или експлозивни материи, убод со некаков предмет, удар или каснување на животно и убод од инсекти, освен ако со таков убод е предизвикана некаква инфективна болест.

(3) Како несрекен случај се смета и следното:

1. Труење со хемиски средства, освен професионални заболувања;
2. Труење со храна кое за последица има смрт на осигуреникот;
3. Инфекција на повреда предизвикана со несрекен случај;
4. Труење поради вдишување на гасови или отровна пареа, со исклучок на професионални заболувања;
5. Изгореници со оган или електрицитет, со жежок предмет, течност или пареа, киселина, лужини и сл.;
6. Давење и утопување;
7. Гушење или задушување поради затрупување (со земја, песок и сл.);
8. Прснување на мускули, исколчување, прснување на зглобните врски, кршење на здрави коски што ќе настане поради нагли телесни движења или ненадејни напрегнувања предизвикани со непредвиден надворешен настан, доколку тоа непосредно веднаш по повредата е утврдено во болница или друга здравствена установа;
9. Дејствување на светлина, сончеви зраци, температури или лошо време, ако осигуреникот бил изложен непосредно поради еден пред тоа настанат несрекен

**ТАБЕЛА ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА ПРОЦЕНТ НА ТРАЕН ИНВАЛИДИТЕТ КАКО ПОСЛЕДИЦА НА  
НЕСРЕКЕН СЛУЧАЈ (НЕЗГОДА)**

случај или се нашол во такви непредвидени околности што никако не можел да ги спречи, или бил изложен поради спасување на човечки живот;

10. Дејствување на рентгенски или радиумски зраци, ако настане нагло и ненадејно, со исклучок на професионални заболувања;

(4) Не се сметаат како несреќен случај во смисла на овие Услови:

1. Сите заразни, професионални и други болести, како и последици од психички влијанија;
2. Стомачна кила, кила на папокот, водени и останати кили, освен оние што ќе настанат поради директно оштетување на стомачниот сид, под непосредно дејство на надворешна механичка сила на стомачниот сид, доколку веднаш по повредата е утврдена трауматична кила, кај која болнички покрај килата е утврдена повреда на меките делови на стомачниот сид во тоа подрачје;
3. Инфекции и заболувања што ќе настанат поради разни форми на алергија, сечење или кинење жулеви или други израстоци на цврста кожа;
4. Анафилактичен шок, освен ако настапи при лекувањето поради настанат несреќен случај;
5. Хернија дисци интервертебралис, сите видови лумбалгии, дископатии, сакралгии, миофасцитис, кокцигодини, ишијалгии, фиброзитис и сите промени на слабинско - крстачна регија означена со аналогни термини;
6. Одлепување на мрежицата (аблацио ретинае) на претходно болно или дегенеративно променето око, а со исклучок се признава одлепување на мрежицата на претходно здраво око, доколку постојат знаци на директна надворешна повреда на очната јаболчица, утврдена во здравствена установа;
7. Последици што настанале кај осигуреникот поради алкохолно лудило (делириум тременс) и дејство на дрога;
8. Последици на медицински, особено оперативни зафати што се преземаат за лекување или превентива заради спречување на болести;
9. Патолошки промени на коските, патолошки епифизиолози и патолошки скршеници;
10. Системни невромускуларни болести и ендокрини болести.

**Член 6 - ПОЧЕТОК И ТРАЕЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО**

(1) Осигурувањето започнува во 24,00 часот на оној ден што е означен во полисата како почеток на осигурувањето, ако поинаку не е договорено и престанува во 24,00 часот на оној ден што во полисата е договорен како ден на истек на осигурувањето.

(2) Ако во полисата е означен само почетокот на осигурувањето, тоа се продолжува од година во година се додека некоја од договорните страни не го откаже.

(3) Без оглед на договореното траење на осигурувањето, осигурувањето престанува за секој поодделен осигуреник во 24,00 часот, оној ден кога:

1. Ќе настапи смртта на осигуреникот, или ќе му биде утврден инвалидитет од 100%;
2. Осигуреникот ќе стане деловно неспособен во смисла на членот 4 став (3) од овие Услови;
3. Ќе истече годината на осигурувањето во која осигуреникот ќе наполни 75 години живот;
4. Ќе измине рокот од членот 11 став (3) на овие Услови, а премијата до тој рок нема да биде платена;
5. Ќе биде раскинат договорот за осигурување во смисла на членот 19 од овие услови.

**Член 7 - ПОЧЕТОК И ПРЕСТАНУВАЊЕ НА ОБВРСКАТА НА ОСИГУРУВАЧОТ**

(1) Обврската на осигурувачот започнува во 24,00 часот на оној ден што е означен во полисата како почеток на осигурувањето, но не пред 24,00 часот оној ден кога е платена првата премија, со исклучок ако во полисата или дополнителните услови е поинаку договорено.

**ТАБЕЛА ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА ПРОЦЕНТ НА ТРАЕН ИНВАЛИДИТЕТ КАКО ПОСЛЕДИЦА НА  
НЕСРЕКЕН СЛУЧАЈ (НЕЗГОДА)**

(2) Обврската на осигурувачот престанува во 24,00 часот на оној ден кога ќе истече рокот на траењето означен во полисата.

**Член 8 - ОБЕМОТ НА ОБВРСКИТЕ НА ОСИГУРУВАЧОТ**

(1) Кога ќе настане несрекен случај во смисла на овие Услови, осигурувачот ги исплатува износите договорени во договорот за осигурување и тоа:

1. Осигурената сума за во случај на смрт, ако поради несреќниот случај настапила смрт на осигуреникот, односно осигурената сума за во случај на инвалидитет, ако поради несреќниот случај настапил целосен 100% инвалидитет на осигуреникот;
2. Процентот од осигурената сума за во случај на инвалидитет кој одговара на процентот на делумниот инвалидитет, ако поради несреќниот случај настапил делумен инвалидитет на осигуреникот;
3. Дневниот надомест според член 15 став (9) од овие Услови, ако осигуреникот поради несреќниот случај бил привремено неспособен за работа, односно за вршење на своето редовно занимање;
4. Надоместот на трошоците за лекување според членот 15 став (10) и (11) од овие Услови, ако на осигуреникот поради несреќниот случај му била потребна лекарска помош и ако поради тоа имал трошоци за лекување;
5. Другите договорени обврски според посебни или дополнителни услови.

(2) Обврската на осигурувачот од претходниот став постои, кога несреќниот случај настанал при вршење на онаа дејност што била изричито наведена во полисата (на пр. При вршење и вон вршење на редовно занимање, или само во едно определено својство како спортист, ловец, возач или патник на моторно возило, излетник, пожарникар, демонтер на мини, гранати и други експлозивни предмети, каскадер и т.н.).

(3) Со договорот за осигурување, осигурените суми за случај на смрт и за случај на целосен траен инвалидитет можат да се договорот најмногу до висината на максималните осигурени суми за едно лице утврдени со Одлука на Одборот на Директори на Акционерското друштво за осигурување Еуролинк - Скопје.

Доколку по основ на повеќе договори за осигурување на лица од последици на несрекен случај (незгода) склучени од осигуреникот, збирот на осигурените суми за случај на смрт или за случај на целосен траен инвалидитет ја надминува утврдената максимална осигурена сума за едно лице, осигурувачот е во обврска да ја исплати максималната осигурена сума.

(4) Доколку настанат повеќе штети односно серија на штети на осигуреници а кои произлегуваат од ист штетен настан (осигурени случаи) и кои временски се поврзани (агрегат), максималната обврска на осигурувачот изнесува 6.000.000,00 денари. Во случај на настанување на штета, при обештетување на оштетените се применува правило на пропорција.

**Член 9 - ОГРАНИЧУВАЊЕ НА ОБВРСКИТЕ НА ОСИГУРУВАЧОТ**

(1) Договарачот на осигурувањето е должен при склучување на договорот да му ги пријави на осигурувачот сите околности што се од значење за оцена на ризикот, а што му се познати или не можеле да му останат непознати.

(2) Ако осигурениот случај настанал пред утврдување на неточноста или нецелосноста на понудата, или по тоа, но пред раскинување на договорот односно пред постигнување на спогодба за зголемување на премијата, осигурената сума се намалува во сразмер помеѓу стапката на платените премии и стапката на премиите што би требало да се платат според вистинскиот ризик.

(3) Ако посебно не е договорено и ако не е платена соодветна зголемена премија, договорените осигурени суми се намалуваат сразмерно премијата што требало да се плати во однос на фактички платената премија, кога несреќниот случај ќе настане:

1. При управување и возење со авион и воздушни летала од сите видови, како и при спортски скокови со падобран освен во својство на патник во јавниот сообраќај;

**ТАБЕЛА ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА ПРОЦЕНТ НА ТРАЕН ИНВАЛИДИТЕТ КАКО ПОСЛЕДИЦА НА  
НЕСРЕКЕН СЛУЧАЈ (НЕЗГОДА)**

2. При тренинг и учество на осигуреникот во јавни спортски натпревари во својство на регистриран член на спортската организација;
3. Поради воени настани и вооружени судири во кои ќе се најде осигуреникот надвор од границите на Република Македонија, со тоа осигуреникот да не зел активно учество во тие вооружени акции;
4. Поради настан поврзан со нарушената безбедносна состојба во државите или региони, во кои ќе се најде осигуреникот надвор од границите на Р. Македонија, а кои претставуваат зголемен ризик од аспект на јавната безбедност;
5. Кај лица што претставуваат анормален ризик поради тоа што претрпеле некаква потешка болест или во моментот на склучување на договорот се потешко болни, или се оптоварени со вродени или здобиени потешки телесни мани или недостатоци.

(4) Како анормален ризик од точка 5 на претходниот став се сметаат лицата што имаат мани, недостатоци или болести поради кои нивната општа работна способност е намалена над 50% според Посебните услови за осигурување на зголемени (анормални) ризици по осигурување на лица од последици на несрекен случај (незгода).

**Член 10 - ИСКЛУЧУВАЊЕ НА ОБВРСКИТЕ НА ОСИГУРУВАЧОТ**

---

(1) Исклучени се сите обврски на осигурувачот ако несреќниот случај настанал:

1. Поради земјотрес;

2. Поради:

а) војна, инвазија, дејства на странски непријатели, непријателски или воени операции (без оглед дали војна е објавена или не), граѓанска војна, бунт, револуција, востание, граѓански немири, имајќи го во предвид нивниот обем или нивното прераснување во востание, воена или узурпаторска сила.

б) било кое дејство на тероризам.

Во смисла на горенаведеното, дејство на тероризам значи дејство, кое вклучува, но не е ограничено на употреба на сила или насилство и/или закана со нив од страна на било кое лице или група на лица, без оглед дали дејствуваат самостојно или во име на или во врска со било која организација(и) или влада(и) обврзани за политички, религиозни, идеолошки или етнички цели или причини, вклучувајќи и намера да се влијае на било која влада и/или да се исплаши јавноста или дел од неа без оглед дали несреќниот случај бил:

-директно или индиректно предизвикан од било кое од погоре наведените дејства;

-резултат на било кое од погоре наведените дејства;

-во врска со било кое од погоре наведените дејства,

и без разлика на редоследот на настаните или на евентуална истовременост.

Ако осигурувачот смета дека поради исклучоците наведени во точката 2, оштетното барање не е покриено со ова осигурување, товарот за докажување на спротивното го сноси осигуреникот.

3. При управување со воздушни летала од сите видови, пловни објекти, моторни и други возила без потпишана службена исправа која дава овластување на возачот за управување и возење со односниот вид и тип на воздушно летало, пловен објект, моторно и друго возило.

Одредбите од точката 3 од овој став нема да се применуваат во случај кога непоседувањето на пропишаната службена исправа немало влијание на настанувањето на несреќниот случај.

Во смисла на овие Услови се смета дека осигуреникот ја поседува пропишаната службена возачка исправа кога заради подготвување и полагање испит за добивање службена исправа, вози под непосреден надзор на службено овластен стручен инструктор.

4. Поради обид или извршување на самоубиство на осигуреникот од било кои причини;

5. Поради тоа што договаработ на осигурувањето или корисникот намерно го предизвикал несреќниот случај, а ако се повеќе корисници исклучен е само оној корисник кој намерно го предизвикал несреќниот случај.

**ТАБЕЛА ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА ПРОЦЕНТ НА ТРАЕН ИНВАЛИДИТЕТ КАКО ПОСЛЕДИЦА НА  
НЕСРЕКЕН СЛУЧАЈ (НЕЗГОДА)**

6. При договарање, обид или извршување на смислено кривично дело, како и при бегањето по таквото дејство и поради учество во тепачка.

7. Поради постоење причинска врска на делувањето на наркотични средства, лекарства или алкохолизираната состојба на осигуреникот и настанувањето на несреќниот случај.

Се смета дека осигуреникот е во алкохолизирана состојба ако се утврди присуство на алкохол во крвта повеќе од 10,8 мил. мола (0,5ф) кај возач, а кај останатите осигуреници повеќе од 21,6 мил. мола (1,00ф).

(2) Договорот за осигурување е ништовен, ако во моментот на неговото склучување веќе настанал осигурениот случај, или бил во настанување или било извесно дека ќе настапи, или ако веќе тогаш престанала можноста да настапи, а уплатената премија се враќа на договарањето, намалена за трошоците на осигурувачот.

**Член 11 - ПЛАЌАЊЕ НА ПРЕМИЈА И ПОСЛЕДИЦИ ПОРАДИ НЕПЛАЌАЊЕ НА ПРЕМИЈА**

(1) Договарањето е должен да ја плати премијата однапред, ако не е договорено поинаку, одеднаш за секоја година на осигурувањето. Ако е договорено да се плаќаат годишните премии во полугодишни, тримесечни или месечни рати, осигурувачот има право на премија за целата година на траење на осигурувањето. Осигурувачот има право сите ненаплатени премиски рати од тековната година на осигурување да ги наплати при која и да е исплата од основот на соодветното осигурување, освен кај колективните осигурувања, кога договарањето на осигурувањето е правно лице

(2) Премијата му се плаќа на осигурувачот или на неговиот претставник, или се доставува преку пошта или банка. Ако премијата се испраќа преку пошта, се смета дека е платена во 24,00 часот во оној ден во кој е уплатена во пошта, а ако се плаќа преку банка, се смета дека е уплатена во 24,00 часот во оној ден во кој е предаден налогот на банката. За секој ден на пречекорувањето на рокот осигурувачот може да пресмета законска казнена камата во висина определена со Законот за облигациони односи на Република Македонија.

(3) Ако договарањето на осигурувањето не ја плати стасаната премија до договорениот рок, ниту тоа го направи некое друго заинтересирано лице, договорот за осигурување ќе престане по истекот на 30 дена, од денот кога на договарањето му е вработено препорачано писмо од осигурувачот со известување за стасаноста на премијата, со тоа што тој рок не може да истекне пред да изминат 30 дена од денот на стасаноста на премијата. Во секој случај договорот за осигурување престанува ако премијата не биде платена во рок од една година од стасаноста.

(4) Ако осигурувањето престанало пред договорениот истек поради исплата на осигурената сума за во случај на смрт или потполн инвалидитет, договорената премија за целата тековна година на осигурувањето му припаѓа на осигурувачот.

(5) Во другите случаи на престанок на договорот за осигурување пред договорениот рок, на осигурувачот му припаѓа премијата само до крајот на денот до кој траело осигурувањето.

**Член 12 - ПРОМЕНА НА ЗАНИМАЊЕ ВО ТЕКОТ НА ТРАЕЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО**

(1) Договарањето односно осигуреникот е должен да ја пријави промената на занимањето.

(2) Ако промената на занимањето влијае врз големината на опасноста, осигурувачот во случај на зголемена опасност ќе предложи зголемена премија, а во случај на намалена опасност, намалување на премијата или зголемување на осигурените суми.

Вака определените осигурени суми и премијата важат од денот на настанатата промена на занимањето.

(3) Во колку договарањето на осигурувањето не ја пријави промената на занимањето, ниту ја прифати зголемената, односно намалената премија во рок од 14 дена, а настапи

**ТАБЕЛА ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА ПРОЦЕНТ НА ТРАЕН ИНВАЛИДИТЕТ КАКО ПОСЛЕДИЦА НА  
НЕСРЕКЕН СЛУЧАЈ (НЕЗГОДА)**

осигурен случај, осигурените суми ќе се намалат или зголемат во однос помеѓу платената премија и премијата што требало да се плати.

**Член 13 - ПРИЈАВА НА НЕСРЕКЕН СЛУЧАЈ**

(1) Осигуреникот што е повреден поради несрекен случај е должен:

1. Според можностите веднаш да се јави на лекар, односно да повика лекар заради преглед и укажување на потребна помош и веднаш да ги преземе сите потребни мерки заради лекување како и да се придржува на лекарските совети и упатства во поглед на начинот на лекувањето;

2. За несреќниот случај писмено да го извести осигурувачот кога е тоа можно според неговата здравствена состојба;

3. Со пријавата на несреќниот случај да му ги достави на осигурувачот сите потребни известувања и податоци особено за местото и времето кога настанал несреќниот случај, потполн опис на настанот, име на лекарот што го прегледал, или што го лекува, наод на лекарот за видот на телесните повреди, за настанатите и евентуалните последици, како и податоци за телесни мани, недостатоци и болести што осигуреникот евентуално ги имал уште пред настанувањето на несреќниот случај (чл.9 став (3) точка 5 од овие Услови).

(2) Ако несреќниот случај имал за последица смрт на осигуреникот, корисникот на осигурувањето е должен за тоа писмено да го извести осигурувачот и за тоа да ги прибави потребните документи.

(3) Трошоците за лекарски преглед, извештаи (почетен и заклучен извештај на лекарот, повторен лекарски преглед и наод на специјалист) и другите трошоци што се однесуваат за докажувањето на несреќниот случај и правата од договорот за осигурување, паѓаат на товар на подносителот на барањето.

(4) Осигурувачот има право да бара од осигуреникот, договарачот, корисникот или од кое и да е друго правно или физичко лице дополнителни објаснувања, како и на свој трошок да преземе потребни мерки заради лекарски преглед на осигуреникот преку свои лекари, лекарски комисии и здравствени организации за да се утврдат важните околности во врска со пријавениот несрекен случај.

**Член 14 - УТВРДУВАЊА НА ПРАВАТА НА КОРИСНИКОТ**

(1) Ако поради несреќниот случај осигуреникот починал, корисникот е должен да ја поднесе полисата, доказ за уплатената премија и доказ дека смртта настапила како последица на несрекен случај. Корисникот кој со договорот за осигурување не е изрично предвиден, должен е да поднесе и доказ за своето право на примање на осигурената сума.

(2) Ако несреќниот случај имал за последица инвалидитет на осигуреникот, тој е должен да поднесе: полиса, доказ за уплатена премија, доказ за околностите за настанување на несреќниот случај, медицинска документација и доказ за останатите последици за определување на конечниот процент на трајниот инвалидитет.

Медицинската документација задолжително треба да содржи: почетна документација од првиот лекарски преглед по незгодата и сите лекарски извештаи и наоди издадени во тек на лекувањето.

(3) Конечниот процент на инвалидитетот го определува осигурувачот според Табелата за определување на процент на траен инвалидитет како последица на несрекен случај - незгода (во натамошен текст:Табела). Доколку некое телесно оштетување не е предвидено во Табелата, процентот на инвалидитет се определува во согласност со слични оштетувања што се предвидени во Табелата.

Индивидуалната способност, социјалната положба или занимање (професионална способност) на осигуреникот, не се земаат предвид при определувањето на процентот на инвалидитет.

(4) Кај повеќекратните повреди на одделни краишта, њрбет или органи, вкупниот инвалидитет врз определено краиште или орган се определува така што за најголемо оштетување се зема процентот предвиден во Табелата, од следното најголемо

**ТАБЕЛА ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА ПРОЦЕНТ НА ТРАЕН ИНВАЛИДИТЕТ КАКО ПОСЛЕДИЦА НА  
НЕСРЕКЕН СЛУЧАЈ (НЕЗГОДА)**

оштетување се зема половина од процентот предвиден во Табелата ит.н. по ред 1/4 и 1/8 ит.н.

Вкупниот процент не може да го надмине процентот што е определен со Табелата на инвалидитет за потполно губење на тоа краиште или орган.

Последиците од повреда на прстите се собираат без примена на горниот принцип.

(5) Во случаите на загуба на повеќе краишта или органи поради еден несреќен случај процентите на инвалидитет за секое одделно краиште или орган се собираат.

(6) Ако збирот на процентите на инвалидитетот според табелата поради загуба или оштетување на повеќе краишта или органи, поради еден или повеќе несреќни случаи изнесува над 100%, исплатата не може да биде повисока од осигурената сума што е договорена за во случај на потполн инвалидитет.

(7) Ако осигуреникот имал траен инвалидитет пред настанувањето на несреќниот случај, обврската на осигурувачот се определува за новиот инвалидитет, независно од поранешниот, освен во следните случаи:

1. Ако новиот несреќен случај предизвикал зголемување на дотогашниот инвалидитет, обврската на осигурувачот се утврдува според разликата помеѓу вкупниот процент на инвалидитет и поранешниот процент;

2. Ако новиот несреќен случај предизвикал загуба или повреда на еден од порано повредените делови или органи, обврската на осигурувачот се утврдува само за зголемениот инвалидитет.

(8) Ако осигуреникот поради несреќен случај е привремено неспособен за работа должен е за тоа да достави потврда од лекарот што го лекувал.

Оваа потврда (извештај) мора да содржи: лекарски наоди со потполна дијагноза, точни податоци кога започнало лекувањето и од кој до кој ден осигуреникот не бил способен да го врши своето редовно занимање.

### **Член 15 - ИСПЛАТА НА ОСИГУРЕНА СУМА**

(1) Осигурувачот му ја исплатува осигурената сума односно соодветен дел или договорен надомест на осигуреникот, односно на корисникот во рок од 14 дена, откако обврската на осигурувачот и висината на обврската ќе бидат утврдени.

Ако осигурувачот не ја изврши исплатата во предвидениот рок, корисникот има право на затезна камата во висина определена со законски прописи.

(2) Ако исплатата на надоместокот се врши преку пошта или банка, се смета дека е извршена во 24,00 часот оној ден кога во пошта или банка е потврдена уплатата.

(3) Осигурувачот е должен да ја исплати договорената осигурена сума, односно надоместокот само ако несреќниот случај настанал за времетраење на осигурувањето и ако последиците на несреќниот случај се предвидени во членот 8 од овие Услови и настапиле во текот на една година од денот на настанување на несреќниот случај.

(4) Процентот на инвалидитет се определува според Табелата по завршеното лекување во времето кога кај осигуреникот во однос на претпрените повреди и настанати последици настапила состојбата на стабилизацијата, т.е. кога според лекарското предвидување не може да се очекува дека ќе се подобри или влоши состојбата. Ако таа состојба не настапи ниту по истекот на 3 години од денот на настапувањето на несреќниот случај, како конечна се зема состојбата по истекот на овој рок и спрема неа се определува конечниот процент на инвалидитетот.

(5) Доколку за утврдување на висината на обврската на осигурувачот е потребно одредено време, осигурувачот е должен по барање на осигуреникот да му го исплати износот што неспорно одговара на процентот на инвалидитетот за кој веќе тогаш врз основа на медицинската документација може да се утврди дека ќе остане трајно.

(6) Ако осигуреникот почине пред истекот на една година од денот на настанувањето на несреќниот случај од последиците на истиот несреќен случај, а конечниот процент на инвалидитет бил веќе утврден, осигурувачот го исплатува износот што е определен за случај на смрт, односно разликата помеѓу осигурената сума за случај на смрт и износот што бил исплатен пред тоа на име на инвалидитет, доколку таква разлика постои.



**ТАБЕЛА ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА ПРОЦЕНТ НА ТРАЕН ИНВАЛИДИТЕТ КАКО ПОСЛЕДИЦА НА  
НЕСРЕКЕН СЛУЧАЈ (НЕЗГОДА)**

(7) Ако конечниот процент на инвалидитетот не бил утврден, а осигуреникот почине поради истиот несрекен случај, осигурувачот ја исплатува осигурената сума определена за случај на смрт, односно само разликата помеѓу таа сума или евентуално веќе исплатениот дел (аконтација) но само тогаш ако осигуреникот починал најдоцна во рок од три години од денот на настанувањето на несреќниот случај.

(8) Ако пред утврдувањето на конечниот процент на инвалидитетот во рок од три години од настанувањето на несреќниот случај настапи смрт на осигуреникот од која и да е друга причина освен наведената во претходниот став на овој член, висината на обврската на осигурувачот од основот на инвалидитетот се утврдува врз основа на постојната медицинска документација.

(9) Ако несреќниот случај има за последица привремена неспособност за работа на осигуреникот, а во договорот за осигурување е предвидена за во тој случај исплата на дневен надомест, осигурувачот му го исплатува на осигуреникот овој надомест во договорената висина од денот означен во полисата, а доколку тој ден не е определен, од првиот ден што следи по денот кога е започнато лекувањето кај лекарот или кај здравствената установа, до последниот ден на траењето на работната неспособност, односно до денот на смртта или утврдувањето на инвалидитетот, но најповеќе за 200 дена.

Бројот на деновите за кои се исплатува дневен надомест за определен вид на повреда, се утврдува врз основа на лекарската потврда-извештај од член 14 став (8) на овие Услови, но најмногу до бројот на деновите определени за тој вид на повреда во Табелата на дневен надомест.

Ако работната неспособност е продолжена од било кои здравствени причини, осигурувачот е должен да исплати дневен надомест само за времетраење на боледувањето предизвикано исклучиво од несреќниот случај, без разлика дали боледувањето било со полно или со скратено работно време.

(10) Ако несреќниот случај има за последица нарушување на здравјето на осигуреникот кое бара лекарска помош, а е договорен и надомест на трошоци за лекување, без разлика на тоа дали има и некакви други последици, осигурувачот му исплатува на осигуреникот, надомест на сите фактички и нужни трошоци за лекување (според поднесените докази) сторени најдолго во текот на една година од денот на настанувањето на несреќниот случај, а најповеќе до договорениот износ.

(11) Во трошоците за лекување според претходниот став спаѓа и набавката на вештачки кришта и замена на заби, како и набавка на други помагала, ако сето тоа е потребно според оценката на лекарот.

(12) Осигурувачот не е должен да ги надомести трошоците за лекување ако осигуреникот има право на бесплатно лекување во здравствена установа, односно тој е во обврска само за надомест на оној дел на трошоците за лекување што ги плаќа осигуреникот од лични средства според одредбите на Законот за здравствено осигурување, а до износот определен со акт на надлежното министерство односно на здравствениот фонд на Република Македонија.

(13) Доколку настапи смрт на осигуреникот или инвалидитет како подоцнежна последица од настанатиот несрекен случај, осигурувачот му го исплатува на корисникот, односно на осигуреникот износот на осигурената сума предвиден за таквите случаи без разлика на исплатениот дневен надомест за преодна неспособност за работа и исплатениот надомест на трошоци за лекување.

## **Член 16 - КОРИСНИЦИ НА ОСИГУРУВАЊЕТО**

(1) Корисник за случај на смрт на осигуреникот се утврдува во полисата за осигурување.

(2) Ако во полисата или во дополнителните услови не е поинаку или воопшто не е ништо предвидено, како корисници за случај на смрт на осигуреникот се сметаат:

1. Децата и брачниот другар на осигуреникот на еднакви делови, а доколку децата не се живи нивните потомци според правото на претставување,

**ТАБЕЛА ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА ПРОЦЕНТ НА ТРАЕН ИНВАЛИДИТЕТ КАКО ПОСЛЕДИЦА НА  
НЕСРЕКЕН СЛУЧАЈ (НЕЗГОДА)**

2. Ако нема деца ниту нивни потомци, брачниот другар на едната половина, а родителите на другата,
3. Ако нема ни брачен другар само родителите,
4. Ако ги нема лицата наведени во претходните точки, другите законски наследници врз основа на судска одлука.

(3) Брачен другар се смета лицето што било во брак со осигуреникот во моментот на неговата смрт.

(4) Ако нема родители, брачниот другар на едната половина, а потомците на родителите на другата половина.

(5) Во случај на инвалидитет, краткотрајна неспособност за работа, како и надомест на трошоците за лекување, корисник е самиот осигуреник, доколку не е договорено поинаку.

(6) Ако корисник на осигурувањето е малолетно лице, исплатата на осигурените суми и надоместоците ќе се изврши на неговите родители, односно на старателот, а осигурувачот има право да бара од наведените лица за таа цел претходно да поднесат овластување за прием на износот на осигурената сума, односно надоместот.

### **Член 17 - ПРАВО НА ПРЕТСТАВКА**

---

(1) Во случај кога осигуреникот, односно корисникот смета дека осигурувачот не се придржува кон одредбите од договорот за осигурување, истиот може да достави претставка до:

1. Комисијата за постапување по претставки во седиштето на осигурувачот;
2. Службата за внатрешна ревизија на осигурувачот;
3. Организацијата за заштита на потрошувачи и
4. Агенцијата за супервизија на осигурување.

(2) Осигурувачот е должен да се произнесе по претставката доставена од подносителот во рок од 30 дена од денот на поднесување на претставката.

### **Член 18 - ВОНСУДСКО РЕШАВАЊЕ НА СПОРОВИ**

---

(1) Секое лице кое има правен интерес што произлегува од договорот за осигурување склучен според овие услови, првенствено ќе настојува сите свои евентуални спорови со осигурувачот кои се во врска со предметниот договор за осигурување да ги реши спогодбено, во согласност со правилата на осигурувачот за вонсудско решавање на спорови.

(2) Доколку осигуреникот или корисникот не се задоволни со одлука на осигурувачот, истите можат да поднесат приговор (претставка) до осигурувачот, како и да поведат постапка за вештачење.

### **Член 19 - ПОСТАПКА ПО ПРИГОВОРИ (ПРЕТСТАВКИ)**

---

(1) Во случај осигуреникот или корисникот да не се согласат во поглед на видот и обемот на последиците на несреќниот случај или во поглед на тоа дали и во кој обем повредата на осигуреникот е во причинска врска со несреќниот случај, корисникот на осигурувањето може да поднесе приговор на надлежниот орган на осигурувачот.

(2) Приговорот се доставува во писмена форма до седиштето на осигурувачот, во подружницата каде е склучен договорот, во подружницата каде подносителот на приговорот има живеалиште односно седиште и преку интернет на веб страницата на осигурувачот.

(3) Осигурувачот е должен во рок од 30 дена до подносителот да достави писмена одлука по приговорот.

(4) Доколку осигуреникот односно корисникот не е задоволен од одлуката на осигурувачот по приговор што се однесува на видот и обемот на трајниот инвалидитет, секоја од страните може да и предложи на другата страна поведување на постапка за вештачење.

### **Член 20- ПОСТАПКА НА ВЕШТАЧЕЊЕ**

---

(1) Во случај осигурувачот и осигуреникот, односно корисникот да не се согласат во поглед на видот и обемот на последиците на несреќниот случај, или во поглед на тоа дали

**ТАБЕЛА ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА ПРОЦЕНТ НА ТРАЕН ИНВАЛИДИТЕТ КАКО ПОСЛЕДИЦА НА  
НЕСРЕКЕН СЛУЧАЈ (НЕЗГОДА)**

и во кој обем повредата на осигуреникот е во причинска врска со несреќниот случај, утврдувањето на овие факти може да им ги доверат на двајца вештаци-лекари, од кои едниот го именува осигурувачот, а другиот спротивната страна. Вештаците лекари мора да бидат од специјалност соодветна на природата на повредата што е предмет на вештачење. Пред вештачењето овие двајца вештаци избираат трет вештак, кој ќе даде свое стручно мислење и тоа само во врска со прашањата што ќе останат спорни меѓу нив и во границите на нивните проценки.

(2) Секоја страна ги плаќа трошоците на вештакот што го именува, а третиот вештак ги плаќаат обете страни по половина.

### **Член 21 - ОТКАЗ НА ДОГОВОРОТ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ**

(1) Секоја договорна страна може да го откаже договорот за осигурување со неодредено траење, доколку договорот не престанал да има важност по некој друг основ.

Отказ се врши по писмен пат најдоцна три месеци пред истекот на тековната година на осигурувањето.

(2) Ако осигурувањето е склучено на рок подолг од пет години, секоја страна може по изминувањето на овој рок, со отказан рок од шест месеци, писмено да изјави на другата страна дека го раскинува договорот.

### **Член 22 - НАДОМЕСТОЦИ И ДАНОЦИ**

(1) Договарачот е должен да ги плати надоместоците за сите услуги кои посебно ги бара од осигурувачот и тоа во висина која ја одредил осигурувачот.

(2) Договарачот е должен со договорената премија да ги плати и сите давачки како и даноци кои ќе бидат пропишани со законски прописи или други акти.

(3) Корисникот на осигурувањето е должен да ги плати сите давачки како и даноци при исплата на осигурената сума.

### **Член 23 - ЗАСТАРУВАЊЕ НА ПОБАРУВАЊАТА**

(1) Побарувањата на договарачот на осигурувањето односно на трето лице од договорот за осигурување од незгода застаруваат за три години, сметајќи од првиот ден по истекот на календарската година во која настанало побарувањето.

(2) Ако заинтересираното лице докаже дека до денот определен во претходниот став не знаело дека настанал случај, застарувањето почнува од денот кога за тоа дознал, со тоа што во секој случај побарувањето застарува за пет години од денот определен во претходниот став.

(3) Побарувањата на осигурувачот од договорот за осигурување застаруваат за три години.

### **Член 24-ПРАВО НА ЖАЛБА**

Осигуреникот, односно договарачот, доколку е физичко лице, има право да поднесе жалба во однос на осигурувачот, осигурителните брокерски друштва, друштвата за застапување во осигурувањето и застапниците во осигурувањето, до Агенцијата за супервизија на осигурување како надлежен орган на супервизија на друштвата за осигурување, согласно со Законот за супервизија на осигурувањето.

### **Член 25- ОБВРСКА ЗА ЧУВАЊЕ НА ДОВЕРЛИВИ ПОДАТОЦИ**

(1) Сите податоци за договарачот и осигуреникот, за содржината на договорот за осигурување, како и за трети лица, со кои осигурувачот ќе се стекне во врска со договорот за осигурување, осигурувачот има обврска да ги чува како доверливи податоци, согласно со Законот за супервизија на осигурување и Законот за заштита на личните податоци.

(2) Обврската за чување на доверливи податоци нема да се применува во следниве случаи:

- 1) ако податоците се потребни за утврдување на факти во кривични постапки или друга судска постапка и ако од надлежниот суд е добиено писмено барање за доставување на податоци;
- 2) во случаи предвидени со Законот за спречување перење на пари и други приноси од казниво

**ТАБЕЛА ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА ПРОЦЕНТ НА ТРАЕН ИНВАЛИДИТЕТ КАКО ПОСЛЕДИЦА НА  
НЕСРЕКЕН СЛУЧАЈ (НЕЗГОДА)**

дело и финансирање на тероризам;

3) ако податоците се потребни за одредување на правните односи меѓу друштвото за осигурување и негов осигуреник и/или друг корисник на осигурувањето при спроведување на законски постапки;

4) ако податоците се потребни заради извршување на присилни постапки над недвижен имот на осигуреник или друг корисник на осигурувањето, и ако од надлежниот суд е добиено писмено барање за доставување на податоци;

5) ако податоците се побарани од страна на Агенцијата за супервизија на осигурување или друг надлежен орган за супервизија, а заради спроведување на супервизија во рамките на утврдените одговорности;

6) ако податоците се побарани од страна на даночен орган, а во врска со водење на постапки во негова надлежност.

**Член 26 - ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ**

Составен дел на овие Услови е Табелата за определување на процент на траен инвалидитет како последица на несрекен случај (незгода) и Табелата за дневен надомест.

Овие Општи услови се донесени од Одборот на директори на Акционерското друштво за осигурување Еуролинк - Скопје на 3-та редовна седница одржана на 25.02.2003 година со одлука бр. 0202-72/22 со примена од 25.02.2003 година, и измените и дополнувањата донесени на: 8-мата редовна седница одржана на 29.10.2003 година со Одлука бр. 0202-010210/5а со примена од 29.10.2003 година; 13-та редовна седница одржана на 09.03.2004 година со Одлука бр. 0202-357/3 со примена 09.03.2004 година; 97-та редовна седница одржана на ден 24.12.2013 година со Одлука бр.0202-6883/12 со примена од 24.12.2013 година.

АКЦИОНЕРСКО ДРУШТВО ЗА ОСИГУРУВАЊЕ ЕУРОЛИНК – СКОПЈЕ

**ТАБЕЛА**

**ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА ПРОЦЕНТ НА ТРАЕН ИНВАЛИДИТЕТ  
КАКО ПОСЛЕДИЦА НА НЕСРЕКЕН СЛУЧАЈ (НЕЗГОДА)**

**ВОВЕДНИ НАПОМЕНИ**

(1) Во смисла на член 21 од Општите услови за осигурување на лица од последици на несрекен случај (незгода) оваа Табела за определување процент на траен инвалидитет (во понатамошен текст: Табела на инвалидитет) е составен дел на Општите услови и на секој поодделен договор за осигурување на лица од последици на несрекен случај кој договаработ на осигурувањето ќе го склучи со Акционерското друштво за осигурување Еуролинк – Скопје.

(2) Како траен инвалидитет во смисла на оваа Табела на инвалидитет се смета трајна, иреверзибилна состојба на нарушување на нормалната функцијата на дел, односно орган на телото.

(3) Во осигурувањето на лица од последици на несрекен случај, во случај на траен инвалидитет исклучиво се применува процентот одреден со оваа Табела на инвалидитет.

(4) Во случај на повреда конечниот инвалидитет се определува најрано три месеци по завршеното целокупно лекување со исклучок кај ампутација и точките од Табелата каде поинаку е определено.

За псевдоартроза, нагмечување на коскено-мускулната структура и синдром на пренапрегнувањето не се одредува инвалидитет.

(5) Кај повеќекратните повреди на одделни делови, р'бетот или органите, вкупниот инвалидитет на одреден дел, р'бет или орган се определува така што за најголема

**ТАБЕЛА ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА ПРОЦЕНТ НА ТРАЕН ИНВАЛИДИТЕТ КАКО ПОСЛЕДИЦА НА  
НЕСРЕКЕН СЛУЧАЈ (НЕЗГОДА)**

последица на оштетување се зема полниот процент предвиден во Табелата, од следното најголемо оштетување се зема половина од процентот предвиден во Табелата и тн. по ред 1/4, 1/8 и тн. Вкупниот процент не може да го надмине процентот кој е одреден со Табелата на инвалидитет за потполна загуба на тој дел или орган.

(6) Ако осигуреникот имал траен инвалидитет пред настанувањето на несреќниот случај, обврската на осигурувачот се одредува според новиот инвалидитет, независно од поранешниот, освен во следниве случаи:

а) ако новиот несреќен случај предизвикал зголемување на дотогашниот инвалидитет, обврската на осигурувачот се утврдува за разликата помеѓу вкупниот процент на инвалидитет и поранешниот процент,

б) ако новиот несреќен случај предизвикал загуба или повреда на еден од порано предвидените делови или органи, обврската на осигурувачот се утврдува само за зголемениот инвалидитет.

в) ако со рентгенолошки преглед е докажано дека дегенеративните болести на коскено-зглобниот систем постоеле пред несреќниот случај, осигурителот ќе го намали трајниот инвалидитет од Табелата за инвалидитет за 1/3 од проценетиот инвалидитет.

(7) Оценките за инвалидитет за различни последици на еден орган или екстремитет не се собираат, но можат да бидат оценети по онаа точка која утврдува највисок инвалидитет за таа последица.

При примена на одредени точки од Табелата за инвалидитет, за една последица, на исти органи или екстремитети се применува онаа точка која одредува највисок процент, односно не е дозволена примена на две точки за исто функционално оштетување, односно последица.

(8) Во случај на загуба на повеќе делови или органи при еден несреќен случај процентите на инвалидитет за секој поделен дел или орган се собираат, но не може да изнесуваат повеќе од 100%.

(9) Субјективните тешкотии во смисла на намалување на мускулната моторна сила, болки и оток на местото на повредата не се земаат во предвид при одредувањето на процентот на траен инвалидитет. Индивидуалните способности, социјалната положба или занимање (професионална способност) на осигуреникот не се земаат во предвид при одредувањето на процентот на инвалидитет.

**ТАБЕЛА ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА ПРОЦЕНТ НА ТРАЕН ИНВАЛИДИТЕТ КАКО ПОСЛЕДИЦА НА  
НЕСРЕКЕН СЛУЧАЈ (НЕЗГОДА)**

| <b>I. ГЛАВА</b>   |             |
|---|-------------|
| <b>1. Дифузни оштетувања на мозокот со клинички утврдена слика на декортизација, односно децеребрација:</b><br>-хемиплегија од инветериран тип со офазија и агнозија;<br>-деменција (Корсаковлев синдром);<br>-обостран фларкинсов синдром со изразен ригор;<br>-комплетна hemiplegia, paraplegia, triplegia, tetraplegia;<br>-епилепсија со деменција и психичка детериорација;<br>-психоза по органска повреда на мозокот | <b>100%</b> |
| <b>2. Оштетување на мозокот со клинички утврдена слика:</b><br>-хемипареца со силно изразен спастицитет;<br>-екстрапирамидна симптоматологија (невозможна координација на движењата или постоење на груби ненамерни движења);<br>-оштетување на малиот мозок со изразени растројства на рамнотежата на одот и координација на движењето   | <b>90%</b>  |
| <b>3. Псевдобулбарен синдром</b>  | <b>80%</b>  |
| <b>4. Посттамватска епилепсија докажана со објективни дијагностички методи болнички лекувања</b>  |             |
| а) со зачестени напади (најмалку еднаш неделно)   | 60%         |
| б) со ретки напади  | 20%         |
| в) без напади со редовна медикација   | 18%         |
| <b>5. Жаришни оштетувања на мозокот со болнички евидентирани последици на психооргански синдром, со наод на психијатари психолог по болничко лекување со соодветни испитувања:</b>  |             |
| а) во лесен степен  | <b>30%</b>  |
| б) во среден степен   | <b>40%</b>  |
| в) во силен степен  | <b>60%</b>  |
| <b>6. Hemiparesis или disphagio:</b>  |             |
| а) во лесен степен  | <b>30%</b>  |
| б) во среден степен   | <b>40%</b>  |
| в) во силен степен  | <b>50%</b>  |
| <b>7. Оштетувања на малиот мозок со adiadochokinesis и asinergia</b>  | <b>40%</b>  |
| <b>8. Состојба после нагмечување на мозокот докажано во текот на болничкото лекување со објективни дијагностички постапки на дијагностичка обработка (ЦТ, ЕЕГ)</b>  |             |
| а) Без невролошки испади  | 5%          |
| б) Со невролошки испади   | 20%         |
| в) Оперирани интра церебрален хематом без невролошки испади   | 10%         |
| <b>9. Состојба по трепанација на сводот на черепот или кршење на базата на черепот, сводот на черепот, рентгенолошки верифицирано</b>   | <b>10%</b>  |
| <b>10. Посткомозионален синдром по болнички или амбулантно утврден потрес на мозокот без постоење на објективни невролошки наоди со изворна медицинска документација добиена во рок од 24 часа по повредата и последователна медицинска документација за текот на лекувањето</b>  | <b>1%</b>   |
| <b>11. Загуба на коса над 1/3 од површината на косата</b>   | <b>3%</b>   |

### **ПОСЕБНИ УСЛОВИ**

1. Патолошките состојби на мозокот кои довеле до промени во мозокот не се опфатени со осигурување.

**ТАБЕЛА ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА ПРОЦЕНТ НА ТРАЕН ИНВАЛИДИТЕТ КАКО ПОСЛЕДИЦА НА  
НЕСРЕКЕН СЛУЧАЈ (НЕЗГОДА)**

2. За потресите на мозокот кои не се болнички утврдени во рок од 24 часа по повредата и немаат историјат на лекување после повредата, не се признава инвалидитет.
3. Сите форми на епилепсија мораат да бидат утврдени болнички со примена на современи дијагностички методи.
4. Кај различните последици од повреда на мозокот при еден несреќен случај процентите на инвалидитет не се собираат туку се одредува процент само по точката која е најповолна за осигуреникот.
5. Трајниот инвалидитет за сите случаи кои спаѓаат под точките од 1 до 10 (вклучувајќи ја и точка 10) се определува најрано 1 година по повредата.

| <b>II. ОЧИ</b>  |             |
|---|-------------|
| <b>12. Потполна загуба на видот на обете очи</b>  | <b>100%</b> |
| <b>13. Потполна загуба на видот на едно око</b>   | <b>33 %</b> |
| <b>14. Ослабување на видот на едно око:</b>   |             |
| а) за прва десетина на смалување  | 1.65%       |
| б) за втората десетина на смалување   | 3,7%        |
| в) за третата десетина на смалување   | 6%          |
| г) за четвртата десетина на смалување   | 9%          |
| д) за петата десетина на смалување  | 12,50%      |
| ѓ) за шесттата десетина на смалување  | 16,50%      |
| е) за седмата десетина на смалување   | 20,50%      |
| ж) за осмата десетина на смалување  | 24,50%      |
| з) за деветата десетина на смалување  | 28,50%      |
| <b>15. Во случај да на другото око дошло до потполна загуба на видот, за секоја десетина намалување на видот на повреденото око, се определува:</b> |             |
| а) за прва десетина на смалување  | 3,30%       |
| б) за втората десетина на смалување   | 7,40%       |
| в) за третата десетина на смалување   | 12%         |
| г) за четвртата десетина на смалување   | 18%         |
| д) за петата десетина на смалување  | 25%         |
| ѓ) за шесттата десетина на смалување  | 33%         |
| е) за седмата десетина на смалување   | 41%         |
| ж) за осмата десетина на смалување  | 49%         |
| з) за деветата десетина на смалување  | 57%         |
| <b>16. Диплопија како трајна и ирепарабилна последица од повреда на око:</b>  |             |
| а) екстерна офталмоплегија  | <b>9 %</b>  |
| б) тотална офталмоплегија   | <b>18%</b>  |
| <b>17. Загуба на очно сочиво:</b>   |             |
| а) aphakia – еднострана   | <b>18 %</b> |
| б) pseudophakia – еднострана  | <b>16 %</b> |
| в) aphakia – двострана  | <b>27 %</b> |
| г) pseudophakia – двострана   | <b>23%</b>  |
| <b>18. Делумни оштетувања на мрежицата и стаклестото тело:</b>  |             |
| а) делумен испад на видното поле како последица на посттравматска ablatio retinae   | <b>3%</b>   |
| б) Opacitates corporis vitrei - како последица на траматско крварење во стаклестото тело на окото   | <b>3%</b>   |
| <b>19. Midriasis - како последица на директна траума на окото</b>   | <b>3%</b>   |
| <b>20. Непотполна внатрешна офталмоплегија</b>  | <b>9%</b>   |
| <b>21. Повреда на солзниот апарат и очните капаци</b>   |             |
| а) епифора  | <b>3%</b>   |
| б) ентропиум, ектропиум   | <b>3%</b>   |
| в) птоза на капациите   | <b>3%</b>   |
| <b>22. Концентрично стеснување на видното поле на преостанатото око:</b>  |             |



|  |             |
|--|-------------|
| а) до 60 степени   | 9 %         |
| б) до 40 степени   | 27 %        |
| в) до 20 степени   | 45 %        |
| г) до 6 степени  | 54 %        |
| <b>23. Еднострано концентрично стеснување на видното поле:</b> |             |
| а) до 50 степени   | 5 %         |
| б) до 30 степени   | 10 %        |
| в) до 6 степени  | 20 %        |
| <b>24. Хомонимна хемианопсија</b>                              | <b>27 %</b> |

### ПОСЕБНИ УСЛОВИ

1. Инвалидитет по аблација ретине се определува по точките 13,14, 15 и 18.
2. Повредата на очната јаболкница која предизвикала аблацие ретине мора да биде болнички дијагностицирана.
3. Оцената на оштетувањата на очите се врши по завршеното лекување со исклучок по точките 16 и 20, за кои минималниот рок изнесува една година по повредата.

| III. УШИ  |             |
|---|-------------|
| <b>25. Потполна глувост на обете уши со уредна калорична реакција на вестибуларниот орган</b>   | <b>40 %</b> |
| <b>26. Потполна глувост на обете уши со згаснати калорични реакции на вестибуларниот орган</b>  | <b>60 %</b> |
| <b>27. Потполна глувост на едно уво со уредна калорична реакција на вестибуларниот орган</b>  | <b>10 %</b> |
| <b>28. Потполна глувост на едно уво со згасната калорична реакција на вестибуларниот орган на тоа уво</b>                                 | <b>15 %</b> |
| <b>29. Обострана наглувост со уредна калорична реакција на вестибуларниот орган обострано - вкупна загуба на слухот по Fowler-Sabine:</b> |             |
| а) 20-30%   | 3 %         |
| б) 31-60%   | 7 %         |
| в) 61-85%   | 18 %        |
| <b>30. Обострана наглувост со згасната калорична реакција на вестибуларниот орган - вкупна загуба на слухот по Fowler-Sabine:</b>         |             |
| а) 20-30%   | 8 %         |
| б) 31-60%   | 18 %        |
| в) 61-85%   | 28 %        |
| <b>31. Еднострана тешка наглувост со уредна калорична реакција на вестибуларниот орган:</b>   |             |
| - загуба на слухот на ниво од 90-95 децибела  | 9 %         |
| <b>32. Еднострана тешка наглувост со згасната калорична реакција на вестибуларниот орган:</b>   |             |
| - загуба на слухот на ниво од 90-95 децибела  | 11 %        |
| <b>33. Повреда на ушната школка:</b>  |             |
| а) делумна загуба или делумна деформација   | 4 %         |
| б) потполна загуба или потполна деформација   | 13 %        |

### ПОСЕБНИ УСЛОВИ

За сите случаи од ова поглавје инвалидитетот се определува по завршеното лекување, но не порано од 6 месеци по повредата, со исклучок на точката 33, која се оценува по завршеното лекување.

| <b>IV. ЛИЦЕ</b>  |            |
|--|------------|
| <b>34. Белезно деформиращки оштетувања на лицето со функционални пречки и/или посттравматски деформитети на коските на лицето:</b> |            |
| а) во лесен степен   | <b>1%</b>  |
| б) во среден степен  | <b>4%</b>  |
| в) во силен степен   | <b>15%</b> |

### ПОСЕБНИ УСЛОВИ

За козметичките и естетските белези на лицето не се одредува инвалидитет.

|   |            |
|---|------------|
| <b>35. Ограничено отворање на уста:</b>   |            |
| а) растојание на горните и долните заби – до 3 см                                   | <b>10%</b> |
| б) растојание на горните и долните заби - до 1,5 см                                 | <b>20%</b> |
| <b>36. Дефекти на виличните коски на јазикот или непцето со функционални пречки</b> |            |
| а) во среден степен   | <b>10%</b> |
| б) во силен степен  | <b>20%</b> |

### ПОСЕБНИ УСЛОВИ

За случаите по точките 34,35 и 36 инвалидитет се одредува по завршеното лекување но не порано од 6 месеци по повредата.

|  |            |
|--|------------|
| <b>37. Загубата на постојните заби рентгенски потврдено, со стоматолошки преглед за секој заб:</b>             | <b>1 %</b> |
| <b>38. Пареза на n.facialis по скршеница на слепоочната коска или повреда на соодветната паротидна регија:</b> |            |
| а) во лесен степен   | <b>3%</b>  |
| в) во силен степен со контрактура и кај мимичка мускулатура  | <b>10%</b> |
| г) парализа на n.facialis  | <b>20%</b> |

### ПОСЕБНИ УСЛОВИ

Инвалидитетот по точката 38 се одредува по завршеното лекување, но не порано од 1 година по повредата.

| <b>V. НОС</b>                |            |
|------------------------------|------------|
| <b>39. Повреда на носот:</b> |            |
| а) делумна загуба на носот   | <b>10%</b> |

|   |            |
|---|------------|
| б) загуба на целиот нос   | <b>26%</b> |
| <b>40. Промена на обликот на пирамидата на носот после скршеница со дислокација на носните коски утврдена клинички и рентгенолошки непосредно по повредата од соодветен специјалист</b> | <b>3%</b>  |

| <b>VI. ДУШНИК И ХРАНОПРОВОД</b>   |            |
|---|------------|
| <b>41. Повреди на душникот:</b>   |            |
| а) состојба по трахеотомија кај виталните индикации по повредата          | <b>5%</b>  |
| б) стеноза на душникот по повреда на гркланот и почетниот дел на душникот | <b>10%</b> |
| <b>42. Стеноза на душникот поради која мора трајно да се носи канила</b>  | <b>50%</b> |
| <b>43. Стеснување на хранопроводот, рентгенолошки докажано :</b>          |            |
| а) во лесен степен  | <b>5%</b>  |
| в) во силен степен  | <b>20%</b> |
| <b>44. Потполно стеснување на хранопроводот со трајна гастростома</b>     | <b>60%</b> |

| <b>VII. ГРАДЕН КОШ</b>  |            |
|---|------------|
| <b>45. Повреди на ребрата:</b>  |            |
| а) Кршење на едно или две ребра ако е залекувано со дислокација или скршување на стернумот зараснат со дислокација без намалување на белодробната вентилација од рестриктивен тип                             | <b>1 %</b> |
| б) Кршење на 3 или повеќе ребра залекувано со дислокација без смалување на белодробната вентилација од рестрективен тип   | <b>5%</b>  |
| <b>46. Состојба по торактомија</b>  | <b>5%</b>  |
| <b>47. Оштетување на функцијата на белите дробови од рестрективен тип поради кршење на едно или повеќе ребра, пентрантини повреди на градниот кош, посттравматска адхезија, haematothorax и pneumothorax:</b> |            |
| а) во лесен степен 20-30% смалување на виталниот капацитет  | <b>10%</b> |
| б) во среден степен 31-50% смалување на виталниот капацитет   | <b>30%</b> |
| в) во силен степен за 51 % или повеќе смалување на виталниот капацитет  | <b>50%</b> |
| <b>48. Фистула после емпуема</b>  | <b>10%</b> |

### ПОСЕБНИ УСЛОВИ

- Капацитетот на белите дробови се определува со повторена спирометрија, а по потреба и со детална пулмолошка обработка и ергометрија.
- Ако состојбата од точките 45, 46, 48 е пропратена со пореметување на функцијата на белите дробови од рестриктивен тип, тогаш не се ценат по наведените точки, туку по точката 47.
- Инвалидитетот по точките 47 и 48 се оценува по завршеното лекување, но не порано од една година од денот на повредата
- Ако со спирометрија се докаже мешано пореметување на функцијата на белите дробови (опструктивно и рестрактивно) инвалидитетот се намалува сразмерно на испадот на функцијата на болеста.

|  |            |
|--|------------|
| <b>49. Загуба на една дојка</b>  |            |
| а) до 50 години живот  | <b>10%</b> |
| б) преку 50 години живот   | <b>5%</b>  |
| в) тешко оштетување на дојката до 50 години живот  | <b>5%</b>  |
| <b>50. Загуба на двете дојки</b>   |            |
| а) до 30 години живот  | <b>30%</b> |
| б) преку 50 години живот   | <b>15%</b> |
| в) тешко оштетување на двете дојки до 50 години живот  | <b>10%</b> |
| <b>51. Последици од пенетрантни повреди на срцето и големите крвни садови на градниот кош:</b> |            |
| а) срце со нормален електрокардиограм  | <b>10%</b> |
| б) со променлив електрокардиограм според тежината на промената                                 | <b>30%</b> |
| в) крвни садови  | <b>10%</b> |
| г) анеуризма на аортата со инплантата  | <b>30%</b> |

|  |            |
|--|------------|
| <b>ВИИИ. □□□□</b>  |            |
| <b>52. Длабоки белези на телото по опекотини или повреди без пречки на мотилитетот, а повредите зафаќаат површина над 2 cm<sup>2</sup>, и тоа.</b> |            |
| а) од 1 до 5 % од површината на кожата   | <b>1%</b>  |
| б) од 5% до 10% од површината на кожата  | <b>5%</b>  |
| в) преку 10% од површината на кожата   | <b>10%</b> |

**ПОСЕБНИ УСЛОВИ**

1. Длабок белег настанува по интгермедијални опекотини (II степен) и/или повреди со мал дефект на кожата.
2. Длабок белег настанува по длабоки опекотини (III степен) или поткожни субдермални (IV степен) и / или поголем дефект на кожниот покрив.
3. За последиците од епидермални опекотини (I степен) и површината (II A степен), инвалидитет не се определува.
4. Процентот на инвалидитет се утврдува по завршеното лекување, но не порано од 6 месеци од настанувањето на несреќниот случај.

|  |            |
|--|------------|
| <b>IX. СТОМАЧНИ ОРГАНИ</b>   |            |
| <b>53. Травматска хернија верифицирана во болница непосредно по повредата ако истовремено покрај хернијата е верифицирана повреда на меките делови на stomачниот ѕид во тоа подрачје</b> | <b>4%</b>  |
| <b>54. Повреди на дијафрагмата:</b>  |            |
| а) состојба по прснување дијафрагма во болница непосредно по повредата верифицирана хируршки згрижена  | <b>10%</b> |
| б) дијафрагмална хернија - рецидив по хируршки згрижени дијафрагмални травматски кила  | <b>20%</b> |
| <b>55. Постоперативна хернија по лапаротомија која е направена поради повредата</b>  | <b>9%</b>  |
| <b>56. Повреда на цревата и/или црниот дроб, желудник:</b>   |            |
| а) шиене   | <b>10%</b> |

|   |     |
|---|-----|
| б) повреда на црниот дроб со ресекција                          | 15% |
| в) повреда на црева и/или желудник со ресекција                 | 20% |
| <b>57. Загуба на слезина (splenectomy):</b>                     |     |
| а) загуба на слезина до 20 години старост                       | 25% |
| б) загуба на слезина од 20-40 години старост                    | 18% |
| в) загуба на слезина преку 40 години старост                    | 13% |
| <b>58. Повреда на панкреас според функционалното оштетување</b> | 20% |
| <b>59. Anus preter naturalis - траен</b>                        | 45% |
| <b>60. Incontinentia alvi - трајна (потполна):</b>              |     |
| а) делумна (постравматска)                                      | 20% |
| б) потполна (постравматска)                                     | 50% |

| <b>X. МОЧНИ ОРГАНИ</b>  |     |
|---|-----|
| <b>61. Загуба на еден бубрег - со нормална функција на другиот</b>  | 30% |
| <b>62. Загуба на еден бубрег - со оштетена функција на другиот:</b> |     |
| а) до 30% оштетување на функцијата                                  | 40% |
| б) од 31% до 50% оштетување на функцијата                           | 55% |
| в) преку 50% оштетување на функцијата                               | 75% |
| <b>63. Функционални оштетувања на едниот бубрег:</b>                |     |
| а) во лесен степен до 30% оштетување на функцијата                  | 7%  |
| б) среден степен до 50% оштетување на функцијата                    | 15% |
| в) во силен степен преку 50% оштетување на функцијата               | 20% |
| <b>64. Функционални оштетувања на двата бубрега:</b>                |     |
| а) во лесен степен до 30% оштетување на функцијата                  | 20% |
| б) во среден степен до 50% оштетување на функцијата                 | 30% |
| в) во силен степен преку 50% оштетување на функцијата               | 60% |
| <b>65. Стеноза на уретрата после повреда:</b>                       |     |
| а) во лесен степен под 18 ЦХ  | 5%  |
| б) во среден степен под 14 ЦХ                                       | 15% |
| в) во силен степен под 6 ЦХ   | 30% |
| <b>66. Повреда на мочниот меур со намален капацитет</b>             | 10% |
| <b>67. Потполна инконтиненција на урината:</b>                      |     |
| а) кај мажи   | 36% |
| б) кај жени   | 45% |
| <b>68. Посттравматска уринарна фистула</b>                          |     |
| а) уретална   | 15% |
| б) перинеална и вагинална   | 23% |

| <b>XI. ГЕНИТАЛНИ ОРГАНИ</b>   |     |
|---|-----|
| <b>69. Загуба на еден тестис по повреда до 60 години живот</b>      | 10% |
| <b>70. Загуба на еден тестис по повреда преку 60 години живот</b>   | 5%  |
| <b>71. Загуба на обата тестиса по повреда до 60 години живот</b>    | 40% |
| <b>72. Загуба на обата тестиси по повреда преку 60 години живот</b> | 20% |
| <b>73. Загуба на penisот по повреда до 60 години</b>                | 45% |

|  |            |
|--|------------|
| <b>74. Загуба на пенисот по повреда преку 60 години живот</b>                                  | <b>25%</b> |
| <b>75. Деформација на пенисот со оневозможена кохабитација до 60 години живот</b>              | <b>40%</b> |
| <b>76. Деформација на пенисот со оневозможена кохабитација преку 60 години живот</b>           | <b>25%</b> |
| <b>77. Загуба на матката и јајниците до 55 години живот:</b>                                   |            |
| а) загуба на матка   | <b>40%</b> |
| б) за загуба на едниот јајник  | <b>10%</b> |
| в) за загуба на двата јајника  | <b>30%</b> |
| <b>78. Загуба на матката и јајниците преку 55 години живот:</b>                                |            |
| а) загуба на матката   | <b>10%</b> |
| б) загуба на секој јајник  | <b>5%</b>  |
| <b>79. Оштетување на вулвата и вагината кои оневозможуваат кохабитација до 60 години живот</b> | <b>40%</b> |
| <b>80. Оштетување на вулвата и вагината кои оневозможуваат кохабитација преку 60 години</b>    | <b>15%</b> |

## XII. 'РБЕТ

|   |             |
|---|-------------|
| <b>81. Повреда на 'рбетот со трајни оштетувања на 'рбетниот мозок (quadriplegio, paraplegio, triplegio), со загуба на контрола на дефекацијата и уринирањето</b>                                    | <b>100%</b> |
| <b>82. Повреда на 'рбетот со трајно оштетување на 'рбетниот мозок или периферните нерви (quadriparesis, triparesis) без загуба на контролата на дефекацијата и уринирањето, верифицирано со ЕМГ</b> |             |
| а) во лесен степен  | <b>25%</b>  |
| б) во среден степен   | <b>30%</b>  |
| в) во силен степен  | <b>40%</b>  |
| <b>83. Повреда на 'рбетот со пареза на долните екстремитети верифицирани со ЕМГ:</b>  |             |
| а) во лесен степен  | <b>20%</b>  |
| б) во среден степен   | <b>30%</b>  |
| в) во силен степен  | <b>40%</b>  |

## ПОСЕБНИ УСЛОВИ

Оштетувањата кои спаѓаат под точките 81, се оценуваат по утврдување на ирепаратилни невролошки лезии, а за точките 82 и 83 се оценуваат по завршеното лекување, но не порано од 1 година од денот на повредувањето.

|  |           |
|--|-----------|
| <b>84. Смалена подвижност на 'рбетот по повредата на коскениот дел на вратниот сегмент:</b>    |           |
| а) во степен до 1/2 од функцијата на зглобот   | <b>4%</b> |
| б) во степен над 1/2 од функцијата на зглобот  | <b>8%</b> |
| <b>85. Смалена подвижност на 'рбетот по повредата на коскениот дел до торакалниот сегмент:</b> |           |
| а) во степен до 1/2 од функцијата на зглобот   | <b>3%</b> |

|   |            |
|---|------------|
| б) во степен над ½ од функцијата на зглобот   | <b>6%</b>  |
| <b>86. Смалена подвижност на 'рбетот по повредата на коскениот дел на лумбалниот сегмент:</b> |            |
| а) во степен до ½ од функцијата на зглобот  | <b>5%</b>  |
| б) во степен над ½ од функцијата на зглобот   | <b>10%</b> |

### ПОСЕБНИ УСЛОВИ

За оценка на точките од оваа глава задолжително е на осигурувачот да му се достават РТГ снимки на увид.

Хернија дисциинтервертебралис, сите видови лумбалгии, дископатија, спондилози, спондилестези, спондилолиза, сакралгии, миофасцитиси, коксигодини, ишиалгии, фибразитис, фасцитиси и сите патоанатомски промени на слабинско крстни регии означени со аналогни термини, не се опфатени со осигурување.

Објаснување по точката 84 :

Нормална функција:

- \*антефлексија (0-40 степени)
- \*ретрофлексија (0-45 степени)
- \*латерофлексија(0-40 степени)
- \*ротација (0-60 степени)

За точката 85 се мери влијанието на вкупната подвижност на тораколумбален рбет

Објаснување за точка 86:

Нормална функција:

- \*антефлексија (0-80 степени)
- \*ретрофлексија (0-20 степени)
- \*латерофлескија (0-20 степени)

### ХИИ. КАРЛИЦА

|   |  |            |
|---|--|------------|
| <b>87. Повеќекратно кршење на карлицата со тешка деформација или денивелација на сакроилијакалните зглобови или симфиза</b> |  | <b>25%</b> |
| <b>88. Symphysiolysis со дислокација хоризонтална и/или вертикална:</b>   |  |            |
| а) големина до 2 см   |  | <b>5%</b>  |
| б) големина преку 2 см  |  | <b>10%</b> |
| <b>89. Кршење на една цревна коска санирана со дислокација</b>  |  | <b>5%</b>  |
| <b>90. Кршење на двете цревни коски санирани со дислокација</b>   |  | <b>10%</b> |
| <b>91. Кршење на срамната или седишната коска санирано со дислокација</b>   |  | <b>4%</b>  |
| <b>92. Кршење на 2 коски: срамната и седишната со дислокација</b>   |  | <b>8%</b>  |
| <b>93. Кршење на крната коска, санирана со дислокација</b>  |  | <b>4%</b>  |

### ПОСЕБНИ УСЛОВИ

За кршење на коските на карлицата кои зараснале без дислокација и без објективни функционални пречки не се одредува инвалидитет.

За скршеница на тртната коска не се определува инвалидитет

За оценка по точките од оваа глава задолжително е на осигурувачот да му се достават РТГ снимки на увид.

| <b>XIV. РАЦЕ</b>  |             |
|---|-------------|
| <b>94. Загуба на двете раце или шепа</b>  | <b>100%</b> |
| <b>95. Загуба на раката од рамото (eksarticulatio)</b>  | <b>70%</b>  |
| <b>96. Загуба на раката во подрачјето на надлактицата</b>                                       | <b>65%</b>  |
| <b>97. Загуба на раката под лактот со задржана функција на лактот</b>                           | <b>60%</b>  |
| <b>98. Загуба на шепа</b>   | <b>55%</b>  |
| <b>99. Загуба на сите прсти:</b>  |             |
| а) на двете шепа  | <b>90%</b>  |
| б) на едната шепа   | <b>45%</b>  |
| <b>100. Загуба на палец</b>   | <b>15%</b>  |
| <b>101. Загуба на показалец</b>   | <b>9%</b>   |
| <b>102. Загуба на среден, домал и мал прст:</b>   |             |
| а) среден   | <b>6%</b>   |
| б) домал или мал, за секој прст   | <b>3%</b>   |
| <b>103. Загуба на метакарпалните коски на палецот</b>   | <b>5%</b>   |
| <b>104. Загуба на метакарпалните коски на показалец</b>   | <b>4%</b>   |
| <b>105. Загуба на метакарпалните коски на средниот, домалиот и малиот прст, за секоја коска</b> | <b>2%</b>   |

#### ПОСЕБНИ УСЛОВИ

1. За загуба на еден член на палецот се одредува половина, а за загуба на еден член од останатите прсти се определува третина од инвалидитетот определен за соодветниот прст.
2. Делумна загуба на коскениот дел од членчето се оценува како потполна загуба на членчето.
3. За загуба на јагодица од прстот се определува 1/2 од инвалидитетот определен за загуба на член.

| <b>НАДЛАКТИЦА</b>   |            |
|---|------------|
| <b>106. Потполна вкочанетост на рамениот зглоб во функционално неповолна положба (abductio)</b>   | <b>25%</b> |
| <b>107. Намалена подвижност на зглобот на рамото: после скршеница на зглобните тела со РТГ верификација или после rotator cuff лезија со огрничена функција на зглобот докажана со МР</b> |            |
| а) во лесен степен (до 1/2 од функцијата на зглобот)  | <b>4%</b>  |
| б) силен степен (над 1/2 од функцијата на зглобот)  | <b>8%</b>  |
| <b>108. Посттравматско рецидивирачко исчашување на рамениот зглоб кое е верифицирано со RTG</b>   | <b>3%</b>  |
| <b>109. Клучна коска:</b>   |            |
| а) неправилно нарастено кршење на клучната коска  | <b>2%</b>  |
| <b>110. Потполно исчашување на articulatio acromio-clavicularis или articulatio sterno-clavicularis, рентгенски верифицирано</b>  | <b>5%</b>  |
| <b>111. Ендопротеза на рамениот зглоб</b>   | <b>25%</b> |
| <b>112. Osteomyelitis chronica на коските на горните екстремитети со фистула посттравматска</b>   | <b>8%</b>  |



|  |            |
|--|------------|
| <b>113. Парализа на nervus accessorius</b>                         | <b>13%</b> |
| <b>114. Парализа на plexus brachialis</b>                          | <b>55%</b> |
| <b>115. Делумна парализа на plexus brachialis (ЕРБ или КУМПКЕ)</b> | <b>30%</b> |
| <b>116. Парализа на nervus axillaris</b>                           | <b>10%</b> |
| <b>117. Парализа на nervus radialis</b>                            | <b>20%</b> |
| <b>118. Парализа на nervus medianus</b>                            | <b>25%</b> |
| <b>119. Парализа на nervus ulnaris</b>                             | <b>20%</b> |
| <b>120. Парализа на два нерва од едната рака</b>                   | <b>40%</b> |
| <b>121. Парализа на три нерва од едната рака</b>                   | <b>50%</b> |

### ПОСЕБНИ УСЛОВИ

1. Нормалната функција на рамениот зглоб е (важи за точка 107)

\*Елевација со слободна лопатка (0-180 степени)

Антефлексија со фиксирана лопатка (0-90 степени)

Ретрофлексија со фиксирана лопатка (0-50 степени)

Абдукција со фиксирана лопатка (0-90 степени)

Внатрешна ротација (0-85 степени)

Надворешна ротација (0-90 степени)

1. Пареза на нервите се одредува максимално до 2/3 од инвалидитетот определен за парализа на соодветниот нерв.
2. За случаите кои спаѓаат под точките 113 до 121, инвалидитет се определува по завршеното лекување но не пред две години по повредата, со задолжителна верификација со ЕМГ не постара од 3 месеци.
3. Дисторзии на зглобови не се опфатени со осигурување.
4. За случаи кои спаѓаат под точка 109, ивалитетот се определува исклучиво само по таа точка.

| <b>ПОДЛАКТИЦА</b>  |            |
|--|------------|
| <b>122. Потполна вкочанетост на зглобот на лактот во функционално поволна положба од 100 до 140 степени</b>                            | <b>15%</b> |
| <b>123. Потполна вкочанетост на зглобот на лактот во функционално неповолна положба</b>  | <b>25%</b> |
| <b>124. Намалена подвижност на зглобот на лактот после скршеница ( или luxatio), РТГ докажана и со ограничена функција на зглобот:</b> |            |
| <b>а) во лесен степен ( до 1/2 од функцијата на зглобот)</b>   | <b>2%</b>  |
| <b>б) во силен степен ( над 1/2 од функцијата на зглобот)</b>  | <b>4%</b>  |
| <b>125. Ендопротеза на лактот или на рачниот зглоб</b>   | <b>20%</b> |
| <b>126. Анкилоза на подлактицата или на рачен зглоб</b>  | <b>10%</b> |
| <b>127. Намалена ротација на подлактицата ( пронација и супинација) по скршеница во предел на лактот , РТГ верифицирана</b>            | <b>3%</b>  |
| <b>128. Намалена подвижност на рачниот зглоб после скршеница на зглобните тела РТГ докажана и со ограничена функција на зглобот</b>    | <b>4%</b>  |
| <b>129. Ендопротеза на чунестата коска и/или os lunatum (месечеста коска)</b>  | <b>15%</b> |

### ПОСЕБНИ УСЛОВИ

1. Дисторзии на зглобови не се опфатени со осигурување.

Нормалната функција на лакотниот зглоб е (важи за точка 124)

\*Екстензија (0 степени)

\*Флексија (145 степени)

| <b>ПРСТИ</b>  |            |
|---|------------|
| <b>130. Потполна вкочанетост на сите прсти од едната рака</b>         | <b>40%</b> |
| <b>131. Потполна вкочанетост на целиот палец</b>                      | <b>12%</b> |
| <b>132. Потполна вкочанетост на целиот показалец</b>                  | <b>7%</b>  |
| <b>133. Потполна вкочанетост на средниот, домалиот и малиот прст:</b> |            |
| а) целиот среден прст   | <b>5%</b>  |
| б) домалиот или малиот прст, за секој                                 | <b>2%</b>  |

### ПОСЕБНИ УСЛОВИ

1. За потполна вкочанетост на еден зглоб, на палецот се определува половина, а за потполна вкочанетост на еден зглоб на другите прсти се определува третина од инвалидитетот определен за загуба на тој прст.
2. Збирот на процентот на вкочанетост на одделни зглобови на еден прст не може да биде поголем од процентот определен за потполна вкочанетост на тој прст.
3. Вкупниот инвалидитет за повреда на прстите не може да изнесува повеќе од инвалидитетот за загуба на дланка.
4. Дисторзии на зглобови не се опфатени со осигурување.
5. За последици на повреда на прстите, инвалидитетот се одредува без примена на точка 5 од воведните напомени.

|  |             |
|--|-------------|
| <b>134. Неправилно зараснат Бенетов прелом на палецот</b>  | <b>1,5%</b> |
| <b>135. Неправилно зараснато скршување на метакарпална коска (скршеница зарасната со дислокација која влијае на функцијата на зглобот)</b> | <b>1%</b>   |
| <b>136. Намалена подвижност на дисталниот или базалниот зглоб на палецот.</b>  | <b>2,5%</b> |
| <b>137. Намалена подвижност на поодделни зглобови на показалецот.</b>  | <b>2%</b>   |
| <b>138. Намалена подвижност на одделни зглобови на средниот, малиот и домалиот прст</b>  | <b>1%</b>   |

### ПОСЕБНИ УСЛОВИ

1. Вкупниот инвалидитет по точките 136, 137 и 138 не може да изнесува повеќе од инвалидитетот за потполна вкочанетост на истиот прст.
2. За оценка по точките од оваа глава задолжително е на осигурувачот да му се достават РТГ снимки на увид

| <b>XV. НОЗЕ</b>   |             |
|---|-------------|
| <b>139. Загуба на двете натколеници</b>                               | <b>100%</b> |
| <b>140. Ексартикулација на нога во колк</b>                           | <b>70%</b>  |
| <b>141. Загуба на натколеница во горната третина, осакатениот бут</b> | <b>60%</b>  |

|   |             |
|---|-------------|
| <b>непогоден за протеза</b>   |             |
| <b>142. Загуба на натколеница под горната третина</b>                                     | <b>50%</b>  |
| <b>143. Загуба на двете потколеници, осакатени делови погодни за протеза</b>              | <b>80%</b>  |
| <b>144. Загуба на потколеница, осакатениот дел под 6 см</b>                               | <b>45%</b>  |
| <b>145. Загуба на потколеница, осакатениот дел преку 6 см</b>                             | <b>40%</b>  |
| <b>146. Загуба на двете стапала</b>   | <b>80%</b>  |
| <b>147. Загуба на едно стапало</b>  | <b>35%</b>  |
| <b>148. Загуба на стапало во Шопартова линија</b>   | <b>35%</b>  |
| <b>149. Загуба на стапало во Лисфранова линија</b>  | <b>30%</b>  |
| <b>150. Трансметатарзална ампутација</b>  | <b>25%</b>  |
| <b>151. Загуба на првата или петтата метатарзална коска</b>                               | <b>5%</b>   |
| <b>152. Загуба на втората, третата и четвртата метатарзална коска, за секоја</b>          | <b>2,5%</b> |
| <b>153. Загуба на сите прсти на стапалото на една нога</b>                                | <b>20%</b>  |
| <b>154. Загуба на палецот на стапалото:</b>   |             |
| а) загуба на крајното членче на палецот   | <b>3%</b>   |
| б) загуба на целиот палец   | <b>6%</b>   |
| <b>155. Загуба на целиот 2-5 ( од втор до петти ) прст на ногата , за секој прст</b>      | <b>2%</b>   |
| <b>156. Делумна загуба на дел од 2-5 ( од втор до петти) прст на ногата за секој прст</b> | <b>1%</b>   |

### ПОСЕБНИ УСЛОВИ

Вкочанетост на интерфалангеалните зглобови на 2-5 ( од втор до петти) прст во испружена положба или намалена подвижност на овие зглобови не претставува инвалидитет.

|  |            |
|--|------------|
| <b>157. Потполна вкочанетост на колкот во функционално поволна положба</b>   | <b>25%</b> |
| <b>158. Потполна вкочанетост на колкот во функционално не поволна положба</b>  | <b>35%</b> |
| <b>159. Потполна вкочанетост на двата колка</b>  | <b>60%</b> |
| <b>160. Ендопротеза на колкот</b>  | <b>27%</b> |
| <b>161. Намалена подвижност на зглобот на колкот по скршеница или луксација на зглобните тела, РТГ докажана и со ограничена функција на зглобот</b>  |            |
| а) во лесен степен ( до 1/2 од функцијата на зглобот)  | <b>5%</b>  |
| б) во силен степен ( над 1/2 од функцијата на зглобот)   | <b>10%</b> |
| <b>162. Неправилно зарастено кршење на бутната коска со ангулација во varus, valgus позиција над 20 степени</b>  | <b>8%</b>  |
| <b>163. Хроничен остеомиелитис на коските на долните екстремитети со фистула посттравматска</b>  | <b>9%</b>  |
| <b>164. Скратување на ногата поради кршење:</b>  |            |
| а) 4,1 - 6 см  | <b>10%</b> |
| б) преку 6 см  | <b>17%</b> |
| <b>165. Деформиращка артроза на колкот или коленото после повреда на зглобните тела која предизвикува намалена подвижност за повеќе од 2/3 од опсегот на движење и со рентгенолошка верификација компарирана со здравиот колк или колено</b> | <b>15%</b> |
| <b>166. Намалена подвижност на зглобот на коленото, по скршеница на зглобните тела (или луксација) компарирано со здравото колено, РТГ докажана и со ограничена</b>  |            |

|  |     |
|--|-----|
| <b>функција на зглобот:</b>  |     |
| а) во лесен степен ( до 1/2 од функцијата на зглобот)  | 4%  |
| б) во силен степен ( над 1/2 од функцијата на зглобот)   | 8%  |
| <b>167. Разнишаност на коленото по руптура на предниот и заден лигаментарен апарат компарирана со здравото колено, верифицирано со магнетна резонанца и со потреба за постојано носење на ортопедско помагало.</b>       | 5%  |
| <b>168. Ендопротеза на коленото</b>  | 27% |
| <b>169. Вкочанетост на коленото:</b>   |     |
| а) во функционално повољна положба (до 10 степени флексија)  | 20% |
| б) во функционално неповољна положба   | 30% |
| <b>170. Оштетување на менискусот со рецидивирачки пречки потврдено со арторскопија или состојба по оперативно отстранување на менискусот со изворна медицинска документација добиена во рок од 24 часа по повредата.</b> | 2%  |
| <b>171. Функционални пречки по отстранување на чашката:</b>  |     |
| а) парцијално отстранета чашка   | 5%  |
| б) тотално отстранета чашка  | 10% |
| <b>172. Неправилно зараснато кршење на потколеницата со valgus, varus или recurvatum деформација, компарирано со здравата потколеница:</b>   |     |
| а) од 5 до 15 степени  | 4%  |
| б) преку 15 степени  | 9%  |
| <b>173. Анкилоза на скоковиот зглоб</b>  | 10% |
| <b>174. Намалена подвижност на скоковиот зглоб по скршеница на зглобните тела, РТГ докажана и со ограничена функција на зглобот</b>  |     |
| а) во лесен степен ( до 1/2 од функцијата на зглобот)  | 2%  |
| б) во силен степен ( над 1/2 од функцијата на зглобот)   | 4%  |
| <b>175. Ендопротеза на скоковиот зглоб</b>   | 20% |
| <b>176. Травматско проширување на малеоларната, бималеоларна, трималеоларна вилушка на стапалото компарирано со здравото стапало</b>   | 4%  |
| <b>177. Состојба после хируршки - оперативно третирана руптура на Ахилова тетива со изворна медицинска документација</b>   | 2%  |
| <b>178. Деформација на стапалото, со скршеници на коските: pes eskavatus, pes planovalgus, pes varus, pes equinus во силен степен:</b>   | 5%  |
| <b>179. Деформација на калканеусот по компресивно кршење</b>   | 4%  |
| <b>180. Деформација на талусот по кршење со деформиращка артроза</b>   | 4%  |
| <b>181. Деформација на метатарзус после скршеница на метатарзалните коски, за секоја метатарзална коска по 1%</b>  | 1%  |
| <b>182. Вкочанетост на основниот или крајниот зглоб на палецот на стопалото</b>  | 1%  |
| <b>183. Деформација или анкилоза на 2 до 5 прст на ногата во свиена положба (digitus flexus) за секој прст</b>   | 1%  |
| <b>184. Големи белези на петата или табанот по повреда на меките делови со:</b>  |     |
| а) површина до 30% од табанот  | 1%  |
| б) површина преку 30% од табанот   | 5%  |
| <b>185. Парализа на n.ishiadicus</b>   | 36% |

|                                     |            |
|-------------------------------------|------------|
| <b>186. Парализа на n.femoralis</b> | <b>27%</b> |
| <b>187. Парализа на n.tibialis</b>  | <b>22%</b> |
| <b>188. Парализа на n.peroneus</b>  | <b>22%</b> |
| <b>189. Парализа на n.gluteus</b>   | <b>8%</b>  |

### ПОСЕБНИ УСЛОВИ

- Нормална функција на зглобот на колкот (важи за точка 161)  
Флексија со испружено колено (0-80 степени)  
Флексија со свиткано колено (0-110 степени)  
Екстензија (0-20 степени)  
Абдукција (0-45 степени)  
Аддукција (0-30 степени)  
Внатрешна ротација (0-45 степени)  
Надворешна ротација (0-45 степени)
- Нормална функција на зглобот на коленото (важи за точка 166)  
Екстензија (0 степени)  
Флексија (0-130 степени)
- За пареза на нервите на нозете се определува максимално до 2/3 од процентот определен за парализа на соодветниот нерв.
- За случаите кои спаѓаат од точка 185-189 се определува инвалидитетот по завршеното лекување но не порано од 2 години по повредата, со верификација ЕМГ не постара од 3 месеци.
- Дисторзии на зглобови не се опфатени со осигурување.
- За псевдоартроза на бедрената коска и вратот на бедрената коска не се одредува инвалидитет
- При определување на инвалидитет под точка 167, се исклучуваат сите повреди на коленото по кои е направена оперативна интервенција на лигаментопластика на предниот или задниот вкрстен лигамент, парцијалните руптури на вкрстените лигаменти, повреди на колатерални лигаменти и капсулата на зглобот, како и лезиите на менискуси.

Оваа Табела за определување процент на траен инвалидитет како составен дел на Општите услови за осигурување на лица од последици на несрекен случај -незгода се донесени од Управниот одборот на Акционерското друштво за осигурување ЕУРОЛИНК Скопје на 2-та седница одржана на ден 22.09.2014 година со одлука бр. 0202-8087/6 со примена од истиот ден,и измените и дополнувањата донесени од Управниот одбор на Друштвото на:11-тата редовна седница одржана на 14.04.2015 со одлука број 0202-3757/6 со примена од 15.04.2015 година; 40-тата редовна седница одржана на 05.06.2017 со одлука број 0202-6751/3 со примена од истиот ден.

## ТАБЕЛА

### НА ДНЕВЕН НАДОМЕСТ

#### ВОВЕДНИ ОДРЕДБИ

(1) Во смисла на член 21 од Општите услови за осигурување на лица од последици на несрекен случај (незгода) оваа Табела на дневен надомест е составен дел на Општите услови и на секој поделен договор за осигурување на лица од последици на несрекен случај што договорувачот на осигурувањето ќе го склучи со Акционерското друштво за осигурување Еуролинк - Скопје.

(2) Ако несреќниот случај имал за последица привремена неспособност на осигуреникот, бројот на деновите за кои се исплатува дневен надомест за определен вид на повреда се утврдува врз основа на лекарската потврда - извештај од член 14 став (8) на Општите услови, но најмногу до бројот на деновите определени за тој вид на повреда во оваа Табела на дневен надомест.

(3) Доколку некој вид на повреда во оваа Табела на дневен надомест бројот на деновите на дневниот надомест се определува според бројот на деновите предвидени за сличен вид на повреди наведени во Табелата.

#### I ЗА ПОВРЕДИ НА ГЛАВА

##### (1) Дневниот надомест изнесува најмногу до 30 дена за:

1. посткомозионален синдром по болнички или амбулантно утврден потрес на мозокот без постоење на објективни невролошки наоди;
2. Загуба на коса над 1/3 од површината на коса;

##### (2) Дневниот надомест изнесува најмногу до 200 дена за:

1. Дифузни оштетувања на мозокот со клинички утврдена слика на декортизација односно децеребрација:
  - Хемиплегија од инветериран тип со афазија и агнозија;
  - Деменција (Корсаковлев синдром);
  - Обостран даркинсов синдром со изразен ригор;
  - Комплетна хемиплегија, параплегија, триплегија, тетраплегија;
  - Епилепсија со деменција и психичка детериорација;
  - Психоза по органска повреда на мозокот;
2. Оштетување на мозокот со клинички утврдена слика:
  - Хемипареза со силно изразен спастицитет;
  - Екстрапирамидна симптом атологија (невозможна координација на движењата или постоење на груби ненамерни движења);
  - Псевдобулбарна парализа со присилно плачење или смеење;
  - Оштетување на малиот мозок со изразени растројства на рамнотежата на одот и координација на движењето;
3. Псевдобулбарен синдром;
4. Епилепсија со зачестени нападни карактеристични промени на личноста, болнички евидентирани, по болничко лекување со соодветни испитувања;
5. Жаришни оштетувања на мозокот со болнички евидентирани последици на психоорганиски синдром со наод на психијатар и психолог по болничкото лекување со соодветни испитувања;
6. Хемипареза или дисфазија;
7. Оштетувања на малиот мозок со адиодохокинеза и асинергија;
8. Епилепсија;
9. Контузиони повреди на мозокот;
10. Состојба по трепанација на сводот на черепот или кршење на базата на черепот, сводот на черепот, рентгенолошки верифицирано.

#### II. ЗА ПОВРЕДА НА ОЧИ

##### (3) Дневниот надомест изнесува најмногу до 60 дена за:

1. Диплопија како трајна и ирепаратилна последица од повреда на око, екстерна и

тотална офталмоплегѝја;

2. Мидриѝја како последица на директна траума на окото;

3. Непотполна внатрешна офталмоплегѝја;

4. Повреда на солзниот апарат и очните капаѝи: (епифора, ентропиум, ектропиум, птоза на капаѝите);

5. Концентрично стеснување на видното поле на преостанатото око од 1 до 60 степени;

6. Еднострано концентрично стеснување на видното поле од 1 до 50 степени;

7. Хомонимна хемианопсиѝја

**(4) Дневниот надомест изнесува најмногу до 90 дена за:**

1. Ослободување на видот на едно око;

2. Загуба на очно сочиво (афакиѝја и псеудоафакиѝја);

**(5) Дневниот надомест изнесува најмногу до 120 дена за:**

1. Делумни оштетувања на мрежицата и стаклестото тело;

**(6) дневниот надомест изнесува најмногу до 200 дена за:**

1. Потполна загуба на видот на обете очи;

2. Потполна загуба на видот на едно око;

### III. ЗА ПОВРЕДА НА УШИ

**(7) Дневниот надомест изнесува најмногу до 30 дена за:**

1. Повреда на ушната школка со делумна загуба или делумна деформациѝја

2. Обострана наглувост со уредна калорична реакциѝја на вестибуларниот орган  
обострано: вкупна загуба на слухот по Фулер - Сабине од 20 до 30%

**(8) Дневниот надомест изнесува најмногу до 60 дена за:**

1. Потполна глувост на обете уши со уредна калорична реакциѝја на вестибуларниот орган

2. Ослабен вестибуларен орган со уреден слух;

3. потполна глувост на едно уво со уредна калорична реакциѝја на вестибуларниот орган  
обострано: вкупна загуба на слухот по Фулер - Сабине од 31 - 60%

4. Обострана наглувост со уредна калорична реакциѝја на вестибуларниот орган

5. Обострана наглувост со згасната калорична реакциѝја на вестибуларниот орган: вкупна загуба на слухот по Фулер - Сабине од 20 до 30%

6. Еднострана тешка наглувост со уредна калорична реакциѝја на вестибуларниот орган:  
загуба на слухот на ниво од 90 до 95 децибели

7. Повреда на ушната школка со потполна загуба или потполна деформациѝја

**(9) Дневниот надомест изнесува најмногу до 90 дена за:**

1. Потполна глувост на едно уво со згасната калорична реакциѝја на вестибуларниот орган на тоа уво;

2. Обострана наглувост со уредна калорична реакциѝја на вестибуларниот орган  
обострано: вкупна загуба на слухот по Фулер - Сабине од 61 до 85%

3. Обострана наглувост со згасната калорична реакциѝја на вестибуларниот орган: вкупна загуба на слухот по Фулер - Сабине од 31 до 60%

4. Еднострана тешка наглувост со згасната калорична реакциѝја на вестибуларниот орган  
загуба на слухот на ниво од 90 до 95 децибели

**(10) Дневниот надомест изнесува најмногу до 120 дена за:**

1. Потполна глувост на обете уши со згаснати калорични реакции на вестибуларниот орган

2. Обострана наглувост со згасната калорична реакциѝја на вестибуларниот орган: вкупна загуба на слухот по Фулер - Сабине од 61 до 85%

### IV. ЗА ПОВРЕДИ НА ЛИЦЕ

**(11) Дневниот надомест изнесува најмногу до 30 дена за:**

1. Влезно деформиранчи оштетувања на лицето со функционални пречки и/или посттравматски деформитети на коските на лицето;

2. Загуба на постојаните заби рентгенски потврдено, со стоматолошки преглед;

**(12) Дневниот надомест изнесува најмногу до 100 дена за:**

1. Ограничено отворање на уста;

2. Дефекти на виличните коски на јазикот или непцето со функционални пречки.

**(13) Дневниот надомест изнесува најмногу до 200 дена за:**

1. Пареза на фаџијалниот нерв по фрактура на слепоочната коска или повреда на соодветната паротидна регија.

**V. ЗА ПОВРЕДИ НА НОС**

---

**(14) Дневниот надомест изнесува најмногу до 30 дена за:**

1. Аносмиа како последица на верифицирана фрактура на горниот внатрешен дел на носниот скелет;
2. промена на обликот на пирамидата на носот;
3. Отежнато дишење поради фрактура на носниот септум која е утврдена клинички и рентгенолошки непосредно по повредата од соодветен специјалист.

**(15) Дневниот надомест изнесува најмногу до 200 дена за:**

1. Повреда на носот: делумна или целосна загуба на носот.

**VI. ЗА ПОВРЕДИ НА ДУШНИК И ХРАНОПРОВОД**

---

**(16) Дневниот надомест изнесува најмногу до 30 дена за:**

1. Трајна органска засипнатост поради повредата.

**(17) Дневниот надомест изнесува најмногу до 100 дена за:**

1. Стеснување на хранопроводот.

**(18) Дневниот надомест изнесува најмногу до 200 дена за:**

1. Стеноза на душникот поради која мора трајно да се носи канила;
2. Потполно стеснување на хранопроводот со трајна гастростома.

**VII. ЗА ПОВРЕДИ НА ГРАДЕН КОШ**

---

**(19) Дневниот надомест изнесува најмногу до 30 дена за:**

1. Повреди на ребрата, скршување на едно или повеќе ребра или на стернумот зараснати со дислокација, без или со намалување на белодробната вентилација од рестриктивен тип;
2. Состојба по торакотомија.

**(20) Дневниот надомест изнесува најмногу до 60 дена за:**

1. Оштетување на функцијата на белитге дробови од рестриктивен тип со смалување на виталниот капацитет во лесен и среден степен до 50%, настанато како последица на: скршување на едно или повеќе ребра, пенетрантни повреди на градниот кош, посттравматска адхезија, хематоторакс и пневмоторакс.

**(21) Дневниот надомест изнесува најмногу до 100 дена за:**

1. Фистула по емпиема
2. Хроничен белодробен апцес.

**(22) Дневниот надомест изнесува најмногу до 120 дена за:**

1. Загуба на една дојка;

**(23) Дневниот надомест изнесува најмногу до 200 дена за:**

1. Оштетување на функцијата на белите дробови од рестриктивен тип со смалување на виталниот капацитет во силен степен над 51%, настанато како последица на: скршување на едно или повеќе ребра, пенетрантни повреди на градниот кош, посттравматска адхезија, хематоторакс и пневмоторакс.
2. Загуба на двете дојки;
3. Последици од пенетрантни повреди на срцето и големите крвни садови на градниот кош.

**VIII. ЗА ПОВРЕДИ НА КОЖА**

---

**(24) Дневниот надомест изнесува најмногу до 30 дена за:**

1. Длабоки белези на телото по опекотини или повреди без пречки на мотилитетот, а повредите зафаќаат површина над 5 см<sup>2</sup>.

**(25) Дневниот надомест изнесува најмногу до 100 дена за:**

1. Длабоки белези на телото по опекотини или повреди, со функционални пречки



### **IX. ЗА ПОВРЕДИ НА СТОМАЧНИ ОРГАНИ**

---

**(26). Дневниот надомест изнесува најмногу до 30 дена за:**

- 1.Травматска хернија верифицирана во болница непосредно по повредата ако истовремено покрај хернијата е верифицирана повреда на меките делови на стомачниот сид во тоа подрачје;
- 2.Постоперативна хернија по лапаротомија која е направена поради повредата;
3. Повреда на цревата и/или црниот дроб, слезина, желудник.

**(27). Дневниот надомест изнесува најмногу до 60 дена за:**

1. Повреди на дијафрагмата;
2. Сутура или загуба на слезина (спленектомија).

**(28). Дневниот надомест изнесува најмногу до 200 дена за:**

1. Повреда на панкреас според функционалното оштетување;
2. Анус претернатуралис - траен;
3. Стеркорална алви трајна.

### **X. ЗА ПОВРЕДИ НА МОЧНИ ОРГАНИ**

---

**(29). Дневниот надомест изнесува најмногу до 100 дена за:**

1. Функционални оштетувања на едниот бубрег во лесен и среден степен до 50% оштетување на функцијата.

**(30). Дневниот надомест изнесува најмногу до 120 дена за:**

1. Загуба на еден бубрег - со нормална функција на другиот

**(31). Дневниот надомест изнесува најмногу до 200 дена за:**

1. Функционални оштетувања на едниот бубрег во силен степен над 50% оштетување на функцијата;
2. Загуба на еден бубрег со оштетување на функцијата на другиот;
3. Функционални оштетувања на двата бубрега;
4. Растројство при испуштање на мочка поради повреди во подрачјето на урогениталниот орган по Шарие;
5. Повреда на мочниот меур со намален капацитет за секоја 1/3 на намалување на капацитетот;
6. Потполна инконтиненција на урината;
7. Трајна цистостома;
8. Уринална фистула (уретална, перинеална, вагинална).

### **XI. ЗА ПОВРЕДИ НА ГЕНИТАЛНИ ОРГАНИ**

---

**(32). Дневниот надомест изнесува најмногу до 30 дена за:**

1. Загуба на еден или двата тестиса.

**(33). Дневниот надомест изнесува најмногу до 200 дена за:**

1. Загуба на пенисот;
2. Деформација на пенисот со оневозможена кохабитација;
3. Загуба на матката и јајниците;
4. Оштетување на вулвата и вагината кои оневозможуваат кохабитација.

### **XII. ЗА ПОВРЕДИ НА 'РБЕТ**

---

**(34). Дневниот надомест изнесува најмногу до 100 дена за:**

- 1.Смалување на подвижноста на 'рбетот како последица на скршување на еден или повеќе пршлени со изменување на линијата на 'рбетот (кифоза, бибус, сколиоза);
2. Смалена подвижност на 'рбетот по повредата на коскениот дел на вратниот, торакалниот или лумбалниот сегмент;

**(35). Дневниот надомест изнесува најмногу до 200 дена за:**

- 1.Повреда на 'рбетот со трајни оштетувања на 'рбетниот мозок или периферните нерви (тетраплегија, параплегија, триплегија), со загуба на контрола на дефекацијата и мочањето;
2. Повреда на 'рбетниот мозок со целосна парализа на долните екстремитети без пречки на

дефекцијата и на мочањето;

3. Повреда на 'рбетот со трајно оштетување на 'рбетниот мозок или периферните нерви (тетрапареза, трипереза) без загуба на контролата на дефекцијата и мочањето, верифицирано со ЕМГ;

4. Повреда на 'србетот со пареза на долните екстремитети.

5.

### **XIII. ЗА ПОВРЕДИ НА КАРЛИЦА**

---

**(36). Дневниот надомест изнесува најмногу до 60 дена за:**

1. Скршување на една или две цревни коски санирани со дислокација;

2. Скршување на срамната или седишната коска санирано со дислокација;

3. Скршување на 2 коски: срамната, седишната, или срамната и седишната, со дислокација;

4. Скршување на крсната коска, санирана со дислокација;

5. Скршеница на тртна коска со дислокација, незарасната псевдоартроза, како и оперативно отстранување на тртната коска.

**(37). Дневниот надомест изнесува најмногу до 100 дена за:**

1. Симфизеолиза со дислокација хоризонтална и/или вертикална.

**(38). Дневниот надомест изнесува најмногу до 200 дена за:**

### **XIV. ЗА ПОВРЕДИ НА РАЦЕ**

---

**(39). Дневниот надомест изнесува најмногу до 60 дена за:**

1. Загуба на палец кажипрст, среден, домал или мал прст;

2. Загуба на метакарпалните коски на палецот или кажипрстот;

3. Загуба на метакарпалните коски на средниот, домалиот и малиот прст, за секоја коска.

**(40). Дневниот надомест изнесува најмногу до 200 дена за:**

1. Загуба на двете раце или шепа;

2. Загуба на раката од рамото (ексарткулација);

3. Загуба на раката во подрачјето на надлактицата;

4. Загуба на раката под лактот со задржана функција на лактот;

5. Загуба на шепа;

6. Загуба на сите прсти, на едната или двете шепа.

### **НАДЛАКТИЦА**

---

**(41). Дневниот надомест изнесува најмногу до 30 дена за:**

1. Лабавост на рамениот зглоб со коскени дефекти на зглобните тела;

2. Неправилно зараснато скршување на клучната коска;

3. Псевдоартроза на клучната коска;

4. Делумно исчашување (сублуксација) на акромиоклавикуларниот или стерноклавикуларниот зглоб.

**(42). Дневниот надомест изнесува најмногу до 60 дена за:**

1. Намалена подвижност на раката во рамениот зглоб споредена со здравата рака;

2. Постравматско исчашување на акромиоклавикуларниот или стерноклавикуларниот зглоб рентгенски верифицирано.

**(43). Дневниот надомест изнесува најмногу до 100 дена за:**

1. Потполна вкочанетост на рамениот зглоб во функционално повољна положба (абдукција);

2. Ендопротеза на рамениот зглоб;

3. Псевдоартроза на надлактичната коска.

**(44). Дневниот надомест изнесува најмногу до 200 дена за:**

1. Потполна вкочанетост на рамениот зглоб во функционално неповољна положба (абдукција);

2. Хроничен остеомиелитис на коските на горните екстремитети со фистула постравматска;

3. Парализа на нервниот екссориус;

4. Парализа на брахијалниот плексус;

5. Делумна парализа на брахијалниот плексус (ЕРБ или КУМПКЕ);
6. Парализа на аксиларниот нерв;
7. Парализа на радијалниот нерв;
8. Парализа на нервот медианус;
9. Парализа на нервот улнарис;
10. Парализа на два нерва од едната рака;
11. Парализа на три нерва од едната рака.

## ПОДЛАКТИЦА

---

**(45). Дневниот надомест изнесува најмногу до 60 дена за:**

1. Псевдоартроза на улната;
2. Намалена ротација на подлактицата (просупинација) споредена со здравата рака;
3. Намалена подвижност на рачниот зглоб спореден со здравата рака;
4. Ендопротеза на чунестата коска и/или ослинатум (месечеста коска).

**(46). Дневниот надомест изнесува најмногу до 90 дена за:**

1. Потполна вкочанетост на зглобот на лактот во функционално неповолна положба;
2. Намалена подвижност на зглобот на лактот, спореден со здравата рака;
3. Разлабавен зглоб на лактот (разлабавување во фронтална рамнина) - осцилација на движењата во спротивна насока;
4. Анкилоза на рачниот зглоб;
5. Ендопротеза на рачниот зглоб.

**(47). Дневниот надомест изнесува најмногу до 120 дена за:**

1. Ендопротеза на лактот.

**(48). Дневниот надомест изнесува најмногу до 200 дена за:**

1. Псевдоартроза на двете коски на подлактицата;
2. Псевдоартроза на радиусот;
3. Анкилоза на подлактицата во супинација;
4. Анкилоза на подлактицата во средна положба;
5. Анкилоза на подлактицата во пронација.

## ПРСТИ

---

**(49). Дневниот надомест изнесува најмногу до 30 дена за:**

1. Скршување на метакарпалните коски;
2. Намалена подвижност на дисталниот или базалниот зглоб на палецот;
3. Намалена подвижност на одделни зглобови на показалецот, средниот, домалиот или малиот прст.

**(50). Дневниот надомест изнесува најмногу до 90 дена за:**

1. Потполна вкочанетост на сите прсти од едната рака;
2. Потполна вкочанетост на целиот палец, целиот показалец, средниот, домалиот и малиот прст;
3. Намалена подвижност на палецот по уредно зараснато скршување на база на метакарпална коска (Бенет);
4. Неправилно зарасната Бенетова скршеница на палецот.

## XV ЗА ПОВРЕДИ НА НОЗЕ

---

**(51). Дневниот надомест изнесува најмногу до 30 дена за:**

1. Слободно зглобно тело поради повреда

**(52). Дневниот надомест изнесува најмногу до 60 дена за:**

1. Големи и длабоки белези во мускулите на натколеницата или потколеницата како и трауматските хернии на мускулите на натколеницата и потколеницата без нарушување на функцијата на зглобот;
2. Оштетување на менискусот со рецидивирачки пречки артоскопски потврдено или состојба по оперативно отстранување на менискусот;
3. Функционални пречки по отстранување на чашката;

4. Рецидивирачки траматски синоватис на коленото и/или траматска хондромалација на чашката артроскопски верифицирани;
  5. Деформација на една метатарзална коска по поголема деформација на метатарзусот по кршење на метатарзалните коски;
  6. Потполна вкочанетост на еден или повеќе зглобови на прстите на нозете;
  7. Деформација или анкилоза на 2-5 прст на ногата во свиена положба (дигитус флексус);
  8. Големи белези на петата или табанот по дефектите на меките делови.
- (53). Дневниот надомест изнесува најмногу до 100 дена за:**
1. Целосна или делумна загуба на еден од петте прсти на стапалото;
  2. Ендопротеза на колкот;
  3. Намалена подвижност на колкот компарирана со здравиот колк со РТГ верификација;
  4. Циркулаторни промени по посттраматско оштетување на големите крвни садови на долните екстремитети верифицирано со доплер;
  5. Намалена подвижност на зглобот на коленото, компарирано со здравото колено;
  6. Намалена флексија на коленото за помалку од 15 степени;
  7. Разнишаност на коленото по повреда на капсулата и лигаментарниот апарат компарирана со здравото колено;
  8. Ендопротеза на коленото;
  9. Анкилоза на скоковниот зглоб во функционално поволна и неповолна положба (5-10) степени плантарна флексија);
  10. Намалена подвижност на скоковниот зглоб компарирано со здравиот скоковен зглоб;
  11. Ендопротеза на скоковиот зглоб;
  12. Траматско проширување на мелеоларна, бималеоларна, трималеоларна вилушка на стопалото компарирано со здравото стапало;
  13. деформација на стапалото со скршеници на коските пес ескаватус, пес плановалгус, пес варус, пес еквинус;
  14. Изолирани кршења на коските на тарзусот без поголеми деформации.
- (54). Дневниот надомест изнесува најмногу до 200 дена за**
1. Загуба на двете натколеници;
  2. Ексартикулација на нога во колк;
  3. Загуба на натколеница во горната третина, осакатениот бут непогоден за протеза;
  4. Загуба на натколеница под горната третина;
  5. Загуба на двете потколеници, осакатените делови погодни за протеза;
  6. Загуба на потколеница;
  7. Загуба на едно или две стапала;
  8. Загуба на стапало во Шопартова линија;
  9. Загуба на стапало во Лисфранова линија;
  10. Трансметатаразална ампутација;
  11. Загуба на една или повеќе од петте метатарзални коски;
  12. Загуба на сите прсти на стапалото на една нога;
  13. Потполна вкочанетост на колкот во функционално поволна или неповолна положба;
  14. Потполна вкочанетост на двата колка;
  15. Псевдоартроза на вратот на бутната коска со скратување;
  16. деформиращка посттраматска артроза на колкот, скршеница на главата, вратот или пертрохантерната регија или исчашување, со смалена подвижност на колкот со РТГ верификација-компарирано со здравиот колк;
  17. дсевдоартроза на бутна коска;
  18. Неправилно зарастено кршење на бутната коска со ангулација во варус, валгус позиција;
  19. Хроничен остеомиелитис на коските на долните екстремитети;
  20. Скратување на ногата поради кршење;
  21. Вкочанетост на коленото (до 10 степени флексија), во функционално поволна или неповолна положба;
  22. Деформиращка артроза на коленото по повредата на зглобовните тела со намалена подвижност, компарирана со здравото колено, со рентгенолошка верификација;
  23. Псевдоартроза на тибијата со или без коскен дефект;
  24. Неправилно зараснато кршење на потколеницата во валгус, варус или рекурватум

- деформација, компарирано со здравата потколеница;  
25. Деформација на калканеусот по компресивно кршење;  
26. Деформација на талусот по кршењето со деформиращка артроза;  
27. Парализа на исхијадичниот нерв;  
28. Парализа на феморалниот нерв;  
29. Парализа на тибисјалниот нерв;  
30. Парализа на пероеналниот нерв;  
31. Парализа на глутеалниот нерв.

**(55). Дневниот надомест изнесува најмногу до 30 дена:**

1. За останатите повреди на било кој дел од телото кои не се опишани во Табелата на дневен надомест како контузии, дисторзии, фисури, рани, и слични полесни повреди.

Оваа Табела за дневен надомест како составен дел на Општите услови за осигурување на лица од последици на несрекен случај -незгода е донесена од Управниот одбор на Акционерското друштво за осигурување ЕУРОЛИНК Скопје на 2-рата редовна седница одржана на 22.09.2014 година со одлука бр. 0202-8087/5 со примена од 01.10.2014 година